

NATO-bázis Marosvásárhelyen?

Az előkészületektől a valóságig

Fotó: Vajda György

A napokban nyilvánosságra került egy olyan román nyelvű cikk, amiben többek között az áll, hogy a Marosvásárhelyi Helyőrség (UM 01016), amely 2023-tól a NATO Különleges Haderőjéhez tartozó Különleges Hadműveleti Egységek Regionális Parancsnoksága (Comandamentul Regional al Forțelor pentru Operațiuni Speciale) is, július 8-án piackutatás céljából ajánlatot várt egy 800 személyes gyalogsági mobil tábor berendezésére. Szerencsére egyelőre még csak az elképzelésnél tartanak.

Vajda György

Mobil laktanyát terveznek

A dokumentáció, amelyet a Honvédelmi Minisztérium és a Szárazföldi Vezérkar jóváhagyásával a www.licitatiapublica.ro honlapra töltöttek fel, 43 oldalas, és részletesen beszámol az elvárásokról. Az így felröppent információt többen kész ténynek vették, és úgy gondolták, hogy megyeszékhelyünkre nemsokára 800 külföldi katona költözik. Érdeklődésünkre azonban kiderült, hogy mindez egyelőre csak elképzelés, amelynek kivitelezéséhez nagyon sok pénz kell.

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron, mint ha megvásárolná!

Maros megyében 40 tantárgyból írtak dolgozatot

A diákokat követően júliusban a pedagógusokon a sor, hogy bizonyítsák tudásukat, felkészültségüket, és joguk legyen elhelyezkedni végzettségüknek megfelelően az alsó vagy a felső tagozaton folyó oktatásban.

2.

Ház épül az árva testvéreknek

Szívszorító esetről szereztünk tudomást a közösségi médiából. Árván maradt szüvéi testvérek megsegítésére fogtak össze az emberek.

4.

Vakációs táborokban alkotnak, tanulnak

Az unitárius egyházközség szervezésében Bözödön már tizenhetedik alkalommal szerveztek nyári gyerektáborot. A történet 2004-ben kezdődött, amikor a színjátszó táborban oktató pedagógusok gyerekeiknek szerveztek programokat, amibe aztán bevonták a helyi gyerekeket is.

17.

50% kedvezmény nyugdíjasok részére augusztus 31-ig!

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Elit lóditás

Benedek István

Politikusoknál ritka az igazmondás, pláne választási esztendőben, de a kormányfőnek most sikerült akkorát mondania, hogy erre civilizált országokban már nemcsak a választók, hanem a pszichiáterek, netán az ügyészek is felkapnák a fejüket. Minap egy tévészeraplés során jelentette ki, hogy hét százalékkal fog növekedni az ország bruttó nemzeti összterméke az első esztendőben a gazdasági együttműködési és fejlesztési szervezethez (OECD) való csatlakozásunkat követően.

A szervezethez való csatlakozást már a tavasz óta az ország legfontosabb célkitűzésének tartja a kormányfő, márciusban járt itt annak a főtitkára is, tehát az esetleges csatlakozás már jó ideje lázban tartja az itthoni döntéshozókat. Ezt a szervezetet a fejlett országok elitklubjának is szokták tartani. Nem véletlen, hogy már azt is sikerként igyekeznek itthon eladni a közvélemény számára, hogy egyáltalán a csatlakozásra a formális jóváhagyást megkaptuk decemberben. De innen a csatlakozás még évekbe telhet, és ha egyszer be is következik, az automatikusan semmit nem hoz magával. Ez nem egy olyan szerveződés, mint például az Európai Unió, amely a tagállamok befizetéseiből származó összegeket pályázati kiírásokban forgatja vissza, amiket le lehet hívni és fel lehet használni. Ez a szervezet valóban olyan, mint egy klub, ahová tartozni jó dolog, de a beugróért nem jár alanyi jogon a kávé. Ez a klub egy konzultatív társaság, irányelveket fogalmaz meg a tagok és a tagjelöltek számára, és nyomon követi az azokhoz való igazodást. A tagság persze járhat előnnyel, még akkor is, ha itt nem

(Folytatás a 3. oldalon)

JULIUS

26., péntek

A Nap kel
5 óra 57 perckor,
lenyugszik
21 órakor.
Az év 208. napja,
hátravan 158 nap.

Isten éltesse!

Ma ANNA és ANIKÓ, holnap OLGA és LILIÁNA napja.
OLGA: a Helga orosz formájából származik, jelentése: megszentelt, egészséges, boldog.
LILIÁNA: angol eredetű, az olasz Lilian továbbképzése. Jelentése: lilium.

IDŐJÁRÁS

Részben felhős

Hőmérséklet:
max. 27 °C
min. 12 °C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2024. július 25.

1 EUR	4,9690
1 USD	4,5785
100 HUF	1,2610
1 g ARANY	349,4549

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai

5, 17, 2, 9, 43 + 6	NOROC PLUS: 6 5 2 1 5 4
9, 19, 35, 22, 25, 27	SUPER NOROC: 8 5 5 0 3 3
42, 19, 7, 16, 33, 4	NOROC: 3 8 1 2 4 8 9

Megyei hírek

IX. székely mezősegi népzene- és néptánc-tábor

A Kincásó Egyesület szervezésében július 24–28. között zajlik a mezőbergenyei népzene- és néptánc-tábor. 26-án 10, 12 és 15 órától néptáncoktatás lesz, majd tábori kirándulás, 18 órától pedig gyermekfoglalkozások, ahol népi kézműves játékokat készítenek. Este 8 órakor Gagyi Orsolya előadása következik a mezőbergenyei gyermekvilágról. 22 órától táncbázis lesz. A szombat délelőtt is néptánc- és népdaloktatással indul, 14 órától tábori vetélkedőre kerül sor. Este 8 órától néptánc- és népzenei előadás, majd 22 órától táncbázissal zárul a nap. Vasárnap 11 órától református istentiszteletre hívják a táborozókat, 15 órától kezdődik a részt vevő táncosok gálaműsora. Néptáncot oktat Kásler Magda és Farkas Sándor Csaba, a gyermekfoglalkozásokat Gagyi Orsolya vezeti. Zenél Bartis Zoltán (Kicsi) és zenekara.

Búcsú Tófalván

Marosszentgyörgy fliájában, Tófalván július 28-án, vasárnap 18 órakor tartják a Szent Anna-búcsút. A búcsúszentmisét és a szentbeszédet Kovács Péter Pál, a község szülöttje, székelyszentkirályi plébános tartja.

Aratóünnepség Fintaházán

Hagyományos aratóünnepséget tart Fintaháza határában július 28-án, vasárnap a nyárádkarácsoni Tulipán Gazdakör. A résztvevők reggel 8 órakor gyülekeznek a fintaházi templom előtt, majd az aratás helyszínére vonulnak. A jelentkezési díj 25 lej. Jelentkezni az alábbi elérhetőségeken lehet: Nagy Csaba – 0741-222-451 (Karácsonyfalva), Tóvissi György – 0745-970-596 (Csiba), Feketics József – 0745-207-062 és Toth Gabriella – 0745-616-947 (Káposztásszentmiklós), Szócs Jenő – 0744-185-651 (Fintaháza), Nagy Zoltán – 0745-932-525 (Somosd), Makó József – 0740-549-228 (Hagymásbodon) és Szabó Barna – 0740-292-883 (Folyfalva).

Több mint 21 millió lej digitális eszközökre

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal 21,3 millió lej értékű pályázatot írt ki digitális eszközök beszerzésére a város iskoláinak felszerelésére. A beruházást az országos helyreállítási alapról finanszírozzák, és a következőket foglalja magába: interaktív táblák, számítógépek és táblagépek, nyomtatók és tartozékok, audio- és videokonferencia-berendezések, mikroszkópok, digitális kamerák és projektorok. A digitális eszközök 18 informatikai terembe, több mint 750 tanterembe és 19 oktatólaborba kerülnek. Az ajánlatok benyújtásának határideje augusztus 12. Bővebb tájékoztatás a www.licitatiapublica.ro oldalon található.

Hulladékudvar építenek Csittszentiván határában

A Mezőpaniti Polgármesteri Hivatal uniós forrásokból olyan hulladékudvart építtet, ahol mindenféle, a háztartásokban keletkezett újrahasznosítható és egyéb hulladékot – amit a köztisztasági vállalat nem visz el a kapuból – szelektíven gyűjtve el lehet helyezni. Itt a hulladékot konténerekbe gyűjtik, és továbbszállítják feldolgozásra, illetve értékesítésre. Az önkormányzat az országos helyreállítási alapról pályázott a beruházásra. A terv szerint még az idén átadják a telephelyet Csittszentiván határában, a Kóbánya utca végében.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

Lejárt a véglegesítő vizsga is

Maros megyében 40 tantárgyból írtak dolgozatot

A diákokat követően júliusban a pedagógusokon a sor, hogy bizonyítsák tudásukat, felkészültségüket, és joguk legyen elhelyezkedni végzettségüknek megfelelően az alsó vagy a felső tagozaton folyó oktatásban. Július 24-én tartották a véglegesítő vizsgát, amelyre országsszerte 2599-en jelentkeztek, legtöbben román nyelv és irodalom (1488), testnevelés (753) és matematika (376) szakot végzett pedagógusjelöltek.

A tételeket, fordításukat a nemzetiségek nyelvére, valamint az értékelési szempontokat az országos oktatásiügyi és értékelési központ szakemberei dolgozták ki. A dolgozatokat

digitalizált formában javítják az országos szinten erre a célra létrehozott hálózatban. A jelölteknek el kell érniük a 8-as átlagot, hogy véglegesítő vizsgával rendelkező pedagógusként joguk legyen részt venni a meghatározott és meghatározatlan időre szóló óvodapedagógusi, tanítói, tanári állások elnyerésére szervezett megméretéseken.

Maros megyében 230-an iratkoztak fel a véglegesítő vizsgára, amelyen végül 8-an nem vettek részt, és 7-en visszavonták a szándékukat, így összesen 215 dolgozatot töltöttek fel az értékelési platformra. Megyénkben 40 tantárgyból pályáztak a végleges tanári

státus elnyerésére, a legtöbben román nyelven tanító alsó tagozatos pedagógusi, testnevelés szakos és matematikai végzettséggel rendelkező pályakezdők – tájékoztatott *Niță Fănică* főtanfelügyelő-helyettes.

Hozzátette, hogy megyénkben is van egy digitális javítóközpont, ahol elsősorban a magyar és német nyelven írt dolgozatokat értékelik.

Az eredményeket július 30-án hozzák nyilvánosságra. Aki elégedetlen az eredményével, aznap este 8-ig vagy másnap, 31-én déli 12 óráig nyújthat be óvást.

A végleges eredményeket augusztus 6-án közlik. (*bodolai*)

Tűzesetek a megyében

Július 24-én, szerdán délután tűz ütött ki egy cirkmántori lakóház körülbelül 30 négyzetméteres garázsában, amelyben a tetőzet és az ott tárolt javak égték el.

A segesvári tűzoltók a balavásári önkéntes tűzoltókkal oltották el a tüzet. Személyi sérülés nem történt.

Ugyanaznap este, 22.30 óra körül tűz keletkezett Koronkában, egy ingatlan vízvivattyújában. A marosvásárhelyi tűzoltóság katonai tűzoltói avatkoztak be. A tűz valószínűsíthető oka az elektromos rövidzárlat.

Szerdán késő délután szalmabálák gyulladtak ki a Mezőbánd községi Hidégvölgy településen, ahová marosvásárhelyi tűzoltókat irányítottak.

Mintegy 50 darab, körülbelül 500 kg-os szalmabála égett el, a tűz valószínűsíthető oka az öngyulladás.

Július 25-én éjjel 2 óra körül a marosvásárhelyi tűzoltókat Marosvásárhelyen a Segesvári útra hívták, ahol

Cirkmántor

szemét és száraz növényzet égett mintegy 30 négyzetméteren. A tűz valószínűsíthető oka nyílt területen való tűz-

gyújtás – tájékoztatott a Maros megyei tűzoltóság sajtóképviseelője, *Dan Petru Daniel*. (*pálosy*)

Román és magyar futballbajnoki mérkőzések a televízióban

Július 26., péntek:

* 19.00 óra: Nagyszebeni Hermannstadt – Unirea 04 Slobozia (Szuperliga, 3. forduló)
* 19.00 óra: Zalaegerszegi TE FC – MTK Budapest (NB I, 1. forduló)
* 21.15 óra: Nyíregyháza Spartacus FC – ETO FC Győr (NB I, 1. forduló)
* 22.00 óra: Bukaresti FCSB – Galaci Suporter Club Oțelul (Szuperliga, 3. forduló)

Július 27., szombat:

* 19.00 óra: Jászvásári CSM Poli-

tehnica – Bodzavásári Gloria (Szuperliga, 3. forduló)

* 22.00 óra: Sepsiszentgyörgyi Sepsi OSK – Bukaresti Dinamo 1948 (Szuperliga, 3. forduló)

Július 28., vasárnap:

* 19.00 óra: Konstancai FCV Farul – Botosáni FC (Szuperliga, 3. forduló)
* 19.50 óra: Újpest FC – Puskás Akadémia FC (NB I, 1. forduló)
* 19.50 óra: Diósgyőri VTK – Paksi FC (NB I, 1. forduló)
* 19.50 óra: Kecskeméti TE – Fehérvár FC (NB I, 1. forduló)

* 22.00 óra: Kolozsvári CFR 1907 – CSU Craiova (Szuperliga, 3. forduló)

Július 29., hétfő:

* 19.00 óra: Aradi UTA – Kolozsvári FCU (Szuperliga, 3. forduló)
* 22.00 óra: Petrolul 52 Ploiești – Bukaresti Rapid 1923 (Szuperliga, 3. forduló)

A román bajnoki mérkőzéseket a DigiSport, a Prima Sport és az Orange Sport, a magyar NB I-es találkozót az M4 Sport/M4 Sport + közvetíti.

RENDEZVÉNYEK

Búcsú, nótakaláka és bál Bordoson

A bordosi római katolikus templomban július 27-én, szombaton 11 órakor kezdődik a búcsú, délután 5 órától pedig a Gyergyómedencei Nótatársulat közreműködésével ünnepi nótakalákára várják a nótakedvelőket. Rá egy hétre, augusztus 3-án 21 órától ünnepi bált szerveznek a helyi fiatalok.

Zongoramaron

A marosvásárhelyi zenekedvelőknek ritka lehetőségük nyílik arra, hogy országos premierként láthassák és hallhassák a Concours pour le Grand Prix díjazottjainak zongoraestjét, amit a floridai International Association of Professional Music Teachers – IAPMT Foundation szervez. Az eseményre augusztus 1-jén, csütörtökön 17 órakor kerül sor a Kultúrpalota nagytermében. A színpadra

lépő 26 fiatal amerikai zongorista zenei maratonja 3 órát tart. Este fél 7-kor 15 perces szünetet tartanak, hogy azok is bemehessenek a terembe, akik nem tudnak jelen lenni az előadás kezdetén. A belépés díjlan.

Felavatják az Összetartozás templomát

Augusztus első szombatján, az elszármazottak éves találkozóján avatják fel az egykori Böződújfalu jelképét, az Összetartozás templomát, amely közadakozásból épült fel, több mint ötszázán járultak hozzá a világ minden tájáról, hogy évszázadok múlva is hirdesse az elárasztott település történetét. Az építmény azért kapta az Összetartozás temploma nevet, mert szeretnék, ha az összes felekezeti képviselné, amely egykor a faluban élt. Az épületet a csíkszeredai Máté Zoltán tervezte, a torony a régi templom paraméterei szerint készült. Az augusztus 3-i találkozóra egybekötött avatóünnepségre meghívtak minden támogatót, aki adományával hozzájárult az építkezéshez, és minden böződújfalu elszármazottat.

6423578000076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Tusványos

Bakondi György: Magyarországnak nem áll szándékában végrehajtani a migrációs paktumot

Magyarországnak nem áll szándékában végrehajtani az uniós migrációs paktumot, és szövetségeket keres ahhoz, hogy az európai bevezetését is meg lehessen akadályozni – jelentette ki Bakondi György Tusnádfürdőn, a 33. Bálványosi Nyári Szabadegyetem és Diáktábor egyik csütörtöki rendezvényén.

A miniszterelnök belbiztonsági főtanácsadója rámutatott: a paktum vitájánál nem sikerült elfogadtatni azt a magyar álláspontot, hogy menekültkérelmet csak az EU határán kívül lehessen beterjeszteni, és az uniós határait törvénytelenül átlépők ne kérhessenek menedéket, így a paktum bevezetése visszafordíthatatlan folyamatokat indítana el.

„Az, hogy valaki bűnöző bandák segítségével, erőszakkal akar bejutni egy országba, az önmagában kizárja az ENSZ előírásai szerint, hogy menekült lehessen. A menekültnek maximálisan együtt kell működnie az adott állam hatóságaival, igazolnia kell személyazonosságát, szóba se jöhet, hogy erőszakot alkalmaz” – fogalmazott Bakondi György a Migrációs paktum – végrehajtani vagy nem végrehajtani? címmel rendezett tusnádfürdői pódiumbeszélgetésen.

Rámutatott: már tavaly teljesült a Soros-terv azon célkitűzése, hogy évente egymillió illegális bevándorló érkezzen Európába. A Soros-terv végrehajtói 2015 óta kötelező kvótákat akarnak, az olasz és spanyol rendszer túlterheltsége miatt szétosztanák az odaérkező migránsokat a tagállamok között – tette hozzá.

Amelyik tagállam nem akarja befogadni őket, annak fizetnie kell, a paktumban szereplő „gyorsított határ menti eljárás”

bevezetése pedig több ezer ember befogadására alkalmas táborok, valóságos migránsgettók megépítésére kötelezné Magyarországot, amelyek sokkal nagyobbak lennének azoknál a tranzitzőnánknál, amelyek miatt büntetést szabtak ki Magyarországra.

Ezekben 35 napon belül kellene elbírálni azoknak a kérelmét, akik átmásznak a kerítésen, és akiket Nyugat-Európából küldenének Magyarországra. Ha pedig ez nem történik meg, az illetőt szabadon kell engedni – magyarázta Bakondi György.

„Az alkotmány nem teszi lehetővé, hogy beengedjünk ide mások döntése alapján embereket” – szögezte le.

Más nemzetállamok is törekednek olyan megoldásra, amely nem azonos az EU-paktum előírásaival, de az európai emberek jövőjét, családok biztonságát szolgálja – jelezte a főtanácsadó. Spanyolország fizet Marokkónak, hogy ne engedje oda az illegális bevándorlókat, Olaszország Albániában hozott létre táborot, hogy oda szállítsa a Földközi-tengerről kimentett migránsokat. Több ország megállapodott Líbiával, Tunéziával, Egyiptommal, mondván, inkább fizetnek, csak tartsák vissza a bevándorlókat – magyarázta a főtanácsadó.

Mint mondta: keresik a megoldást, hogy „hogyan lehet kima radni a paktumból”, és a november 5. választásokban bíznak, vagyis abban, hogy ismét Donald Trumpot választják az Egyesült Államok elnökévé, egy amerikai politikai fordulat ugyanis értékelése szerint kihatással lesz az európai migrációs politikára is. (MTI)

Debreceni virágkarnevál: készülnek a virágkocsik, kétezer felvonuló lesz a karneváli menetben

Már javában készülnek a virágkocsik az augusztus 20-i debreceni virágkarneválra, a virágkompozíciókat mintegy kétezer hazai és külföldi közreműködő, táncos, zenész kíséri majd a karneváli felvonuláson – közölték a szervezők csütörtökön az MTI-vel.

Közleményükben azt írták, a karneváli menetet idén is a hagyományos élményfutás és oldtimer show előzi meg. A karneváli menetben tíz virágkocsit láthat majd a közönség: a sort idén is a Szent Korona nyitja meg, de kocsit indít a karneválon a CATL, a Teva, a Richter Gedeon, a Debreceni Szakképzési Centrum, a Magyar Posta, a BMW Group Gyár Debrecen, a Fórum Debrecen és a Cívus Kosárlabda Klub Kft., és ezúttal is ott lesz a menetben Nagyvárads és Debrecen közös virágkocsija.

Az augusztus 20-ai felvonulási útvonalon a szervezők hét lelátót állítanak fel, melyek – egy kivételével – fedettek lesznek. A Debreceni Karitatív Testület, illetve a nehezebb anyagi körülmények között élő családok részére ebben az évben is ingyenes lelátót biztosít a város és a támogatók – jelezték.

A kompozíciókat hazai és külföldi művészeti csoportok kísérik: ott lesz a menetben többek között a Tamba Taya (Spanyolország), a Balett Ópera (Spanyolország), a Compagnie Planete Vapeur (Franciaország), a Bandierai Degli Uffizi di Firenze (Olaszország), a Bafomim Ballet Folklorico Fiesta Mexicana (Mexikó), a Stelzen Art (Németország), az Ensemble Iberioni (Georgia), valamint a több mint 250 dobossal érkező brazil Batala International – ismertették.

Az augusztus 20-ai felvonulást egy teljes karneváli hét előzi

meg: a gazdag programkínálatához a város több intézménye, civil közössége is csatlakozik. A Kossuth téren minden este ingyenes nagykoncerteken bulizhat a közönség: a koncertsorozat augusztus 15-én a Kodály Filharmónia Debrecen közreműködésével megvalósuló Klasszikusok éjszakájával kezdődik Magyarok Hollywoodban címmel, majd a Swing á lá Django, az Irie Maffia, a Bohemian Betyars, a Magna cum Laude, Roby Lakatos, Kökény Attila, Radics Gigi lép színpadra esténként. Augusztus 20-án a Bagossy Brothersszel ünnepelhet együtt a debreceni virágkarnevál közönsége.

A belvárosban augusztus 17. és 20. között változatos fényfestéses attrakciókkal készülnek a szervezők: sosem látott fénypompába öltözik többek között a Mathias Corvinus Collegium (MCC) által fenntartott Aranybika épülete, a Csonka-templom tornya, a nemrég átadott Szent István park pedig a 3D mapping vizuális csodájának lesz helyszíne – olvasható a közleményben.

Az idén visszatér a korábban hagyományos, de több éve elmaradt éjszakai felvonulás: a virágkarnevál utolsó éjjelén a Szent Anna utcától a Kossuth térig vonulnak a művészeti csoportok és virágkocsik esti kivilágításban.

A virágkarnevál gyerekközönségét augusztus 17. és 20. között a már megszokott helyen, a vidámpark területén várja a Galiba Gyermekfesztivál, amely az idén a különböző nemzetek kultúrája, játékaik köré szerveződik. A Galiban fellép a karneváli táncosok mellett Farkasházi Réka és a Tintanyúl zenekar is – ismertették. (MTI)

ENSZ-figyelmeztetés

Távol vagyunk attól, hogy 2030-ra felszámoljuk az éhezést

Az ENSZ szerint világszerte minden tizenegyedik, Afrikában minden ötödik ember éhezett 2023-ban a konfliktusok, az éghajlatváltozás és a gazdasági visszaesések miatt.

Az Egyesült Nemzetek Élelmezés-ügyi és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) jelentése szerint a nemzetközi közösség messze van attól a céltól, hogy 2030-ra felszámolja az éhezést.

Az eredmények azt mutatják, hogy 2023-ban körülbelül 733 millió ember, azaz világszerte minden 11., Afrikában pedig minden ötödik ember éhezett.

A jelentés azt mutatja, hogy a helyzet 15 évvel megfordult, és az alultápláltság

szintje hasonló a 2008–2009-es állapotokhoz.

A regionális tendenciák jelentősen eltérnek: Afrikában és Latin-Amerikában növekszik az éhezés, Ázsiában stabil marad.

A jelentés szerint az élelmiszer-ellátás bizonytalansága és az alultápláltság súlyosbodik számos tényező miatt, beleértve a tartós élelmiszerár-inflációt, a konfliktusokat, az éghajlatváltozást és a gazdasági visszaeséseket.

Arra figyelmeztet, hogy ha a jelenlegi tendenciák továbbra is fennállnak, 2030-ra körülbelül 582 millió ember lesz krónikusan alultáplált, és ezek fele Afrikában él.

Az alapélelmiszerek ára 2030-ra megugorhat

A jelentés azt is hangsúlyozza, hogy emberek milliárdjai számára továbbra is nehéz a megfelelő élelmiszerhez való hozzáférés. 2023-ban világszerte körülbelül 2,33 milliárd ember szembesült mérsékelt vagy súlyos élelmiszer-ellátási bizonytalansággal, ez a szám nem változott jelentősen a Covid-19 világjárvány miatti 2020-as meredek emelkedés óta.

Az egészséges táplálkozáshoz való megfizethető hozzáférés hiánya szintén kritikus probléma, amely a világ népességének több mint egyharmadát érinti. (Euronews)

Ország – világ

Sürgősségi rendelet az év végi választások megszervezéséről

Sürgősségi rendeletet fogadott el csütörtökön a kormány az év végi államelnöki és a parlamenti választások megszervezéséről. A kormányülés utáni sajtótájékoztatóján az Állandó Választási Hatóság (AEP) elnöke, Toni Greblä elmondta, hogy a későbbiekben a Ciolacu-kabinet további három határozatot is elfogad a választások megszervezéséhez szükséges technikai-adminisztratív intézkedésekről, a menetrendről és a választások költségvetéséről. A csütörtökön elfogadott jogszabály a júniusi választásokon történektől okulva kötelezi a helyhatóságokat arra, hogy megfelelő helyiségeket biztosítsanak a választási irodák működtetésére – mondta el Greblä. Közlése szerint olyan jól fűthető irodákra lesz szükség, amelyekben egyszerre több szavazókörzeti elnök is kényelmesen elfér, és alkalmas a választások lebonyolításához szükséges eszközök tárolására is. Hozzátette, hogy a kiszemelt helyiségeket az AEP a választások előtt ellenőrizni fogja. (Agerpres)

A hulladékkezelés javítására szólította fel az EB Romániát

Az Európai Bizottság csütörtökön bejelentette, hogy indoklással ellátott véleményt küld a román kormánynak, amiért nem alkalmazza helyesen a hulladéklerakókról szóló 1999/31/EK irányelvet és a hulladékokról szóló 2008/98/EK direktívát. Ezzel az Európai Bizottság a második szakaszba léptette a Románia ellen korábban indított kötelezettségszegési eljárást. „A román hatóságok válaszában elemzése után és a legfrissebb adatok alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy három hulladéklerakó, köztük egy bukaresti, még mindig nem felel meg az előírásoknak. Továbbá azt is megállapította, hogy Romániában nincs elegendő kapacitás a hulladékok tárolás előtti kezelésére” – olvasható az Európai Bizottság közleményében. Romániának két hónapja van válaszolni a Bizottság levelére és megtenni a szükséges intézkedéseket. Ellenkező esetben az ügy az Európai Bíróság elé kerülhet. (Agerpres)

A generációváltás szükségességével magyarázta visszalépését Joe Biden

A generációváltás szükségességével magyarázta visszalépését az elnökjelöltégtől Joe Biden amerikai elnök a nemzethez intézett szerdai beszédében. „Úgy döntöttem, hogy az előrelépés legjobb módja, ha átadom a fáklyát a fiatalabb generációnak, és ez a legjobb módja a nemzet egyesítésének” – fogalmazott az elnök a mintegy tízperces, az országos televíziókban is közvetített megszólalásában. Joe Biden ismét támogatásáról biztosította alelnökét, Kamala Harrist mint elnökjelöltet, akit tapasztaltnak, keménynek és a posztra alkalmasnak nevezett. (MTI)

Elit lóditás

(Folytatás az 1. oldalról)

osztogatnak pályázati alapokat. Egy ilyen szervezethez való tartozás egyfajta garanciát jelent a befektetők és a hitelezők szemében, hogy az adott országgal érdemes üzletelni, mert komoly, hozzáértő döntéshozók vezetik. Ez játszhat szerepet például abban, hogy egy tagállam alacsonyabb kamatokkal juthat hitelekhez a nemzetközi pénzpiacon, mint mások, ami például igencsak jól jönne hazánknak, amely évente a védelmi költségvetésének megfelelő, és gyors iramban emelkedő nagyságrendű összeget fizet hitelkamatokra.

De mivel ebben a klubban alapvető elvárás a komolyság, egy ilyen kijelentés, amelyet a kormányfő eleresztett a tévében, távolabb viszi az országot a csatlakozástól, semmint közelítené hozzá. Komolyság szempontjából a kormányfő kijelentése egy sülycsoporthoz van az aranyos vezér lakásépítési propaganda-hadjáratával, csak ez annyival rosszabb, hogy nem egy ellenzéki figurához köthető, akinek nincs döntése abban, amiről beszél, hanem egy hivatalban levő döntéshozóhoz, akinek az ilyen szájszellőztetés helyett azon kéne iparkodnia, hogy például a hébeveteli előirányzatok harmadát ne lopják szét. Amúgy, hogy a klubba való belépéstől hol állunk a gyakorlatban, arról egy példa is elég, a legutóbbi rólunk szóló országjelentésükben javasolták a progresszív adózás bevezetését, amit a koalíció liberális fele elvből elutasít, de amúgy a haza intézményrendszere a gyakorlatban sem lenne képes a bevezetésére, mint azt miniszterelnöki szinten is nemrég szemlélítve beismerték. Szóval a küszöböt nem érjük fel, de a halandzsa már nagypályásan megy.

Az előkészületektől a valóságig

(Folytatás az 1. oldalról)

A versenypályázat egy helyszíni rajzot is tartalmaz, amelyben pontosan meghatározták, hogy a 800 személy befogadására alkalmas mobil laktanyában a katonáknak szánt hálólhelyiségek mellett külön tisztai lakások, parancsnokság, őrségi pavilon, műhelyek, orvosi rendelő, raktárhelyiség, gépkocsi- és haditechnika-parkoló, kommunikációs terem lenne. A pályázati felhívásban arra kéri a jelentkezőket, hogy elemezzék a kivitelezési lehetőséget, adjanak a jelenlegi piaci helyzethez igazított árajánlatot, és határozzák meg, hogy szükség ese-

tén mennyi idő alatt tudnák megvalósítani a marosvásárhelyi helyőrség Vár sétányi laktanyájának területén a tervet. Az ajánlatokat július 30-ig kell benyújtani.

2023. november 29-én Románia Hivatalos Közlönyében hozták nyilvánosságra azt a határozatot, amelynek alapján a Bulgária és Románia közötti kölcsönös egyezménynek megfelelően nem állandó egységként, a rotációs elv alapján létrehozták Marosvásárhelyen a Különleges Hadműveleti Egységek Regionális Parancsnokságát. Ezt a román Honvédelmi Minisztérium tartja fenn. A parancsnokságot az

orosz–ukrán háború miatt hozták létre, hiszen Romániának a NATO tagjaként 2024 év végére erősítenie kell – mivel a konfliktusövezet közvetlen szomszédságában van – a haderőt, s ezen belül az operativitást. A román–bolgár közös hadtest parancsnoksága Marosvásárhelyen lesz, működtetését a két ország közötti egyezmény alapján a hadügyminisztériumok dolgozzák ki. A hadtest célja, hogy növelje a hadsereg gyors beavatkozási erejét, biztosítsa a NATO keleti vonalának védelmét, esetenként pedig az ellenséges haderőt megfélemlítő, készenléti gyakorlatokat hajtson végre. Ennek egy lépése volt a mobil műveleti egység laktanyájára kiírt pályázat.

Márciusban – a pályázati kiírást megelőzően – ugyancsak a 01016-os számú helyőrség parancsnoksága meghirdetett egy versenytárgyalást 22.000 háborús élelmiszeradag elkészítésére és leszállítására. A feltételek között volt, hogy a fejadagok 5010 kalóriásak legyenek, három étkezésre elosztva (reggeli, ebéd és vacsora). Az érendben szerepelniük kell a kekszféléknek vagy a kenyérnek, a meleg folyadéknak (leves), az édességeknek és a tartós élelmiszereknek.

Egyelőre a piackutatásnál tartanak

Az információk birtokában a különleges haderők parancsnoksága szóvivőjéhez, *Ivanof Alexandru* alezredeshez fordultunk, aki elmondta, a versenytárgyalás célja, hogy a hadsereg konkrét információt kapjon a mobil laktanya létrehozásának feltételeiről, főként az építés költségeiről. Egyelőre szó sincs arról, hogy NATO-, illetve külföldi katonák állomásozzanak Marosvásárhelyen. A tervben konkrét területet sem jelöltek ki, még

Fotók: Vajda György

nem tudni, hogy hol lesz a laktanya. Hozzátette, a parancsnokságon, a Vár sétányon szoba sem jöhet, mert ott régiek az épületek és kevés a terület.

Kérdésünkre szóba került a Maros-híd melletti – az egykori utász- és hidászalakulatnak otthont adó – kaszárnya sorsa is. Mint ismeretes, az ingatlant a Florea-érában a Honvédelmi Minisztérium átadta a városnak, cserébe az önkormányzat a cukorgyár mellett, a Băneasa utcában (nem a Maurer-negyedben) egy négyszintes tömbházat kellett volna felhúozon az Országos Lakásgazdálkodási Ügynökség (ANL) programja keretében és támogatásával, amit szolgálati lakásként átadott volna a hadseregnek. Mivel az egykori polgármester és csapata nem tartotta be az ígéretét, az ingatlan újra a Honvédelmi Minisztérium tulajdonába került.

Ivanof alezredes elmondta, a laktanya jelenlegi épületét le kell bontani. Felmerült, hogy ide egy korszerű épületet húznak fel, ahova

esetleg leköltözhetne a Vár sétányról a parancsnokság. A Maros melletti ingatlan területén elférne a mobil laktanya is. De egyelőre pénzühiány miatt még csak az elképzelés létezik.

Az is igaz, tehetjük hozzá, hogy szükség esetén mind a NATO – a saját költségvetéséből –, mind a román kormány – a tartalékalapból – előteremtheti a pénzt rá. Mert ha szemet hunyunk is fölötte, tény, hogy a 2022. február 24-én kezdődött orosz invázió Ukrajna ellen a legnagyobb hagyományos katonai konfliktus Európában a második világháború óta, illetve a legnagyobb eszkaláció az orosz–ukrán konfliktus 2014-es kezdete óta, amelynek hatása kihat egész Európa gazdasági-társadalmi életére, és jelenleg még nem lehet tudni, milyen irányt vesz. A hadsereg pedig köteles felkészülni a legrosszabbra. Reméljük, hogy a józan ész és a békevágy oldja majd meg a konfliktust, és nem kerül sor megyénkben a szóban forgó beruházásra.

Ház épül az árva testvéreknek

Szívszorító esetről szereztünk tudomást a közösségi médiából. Árván maradt szavátai testvérek megsegítésére fogtak össze az emberek.

Károly 22, Zoltán 20 éves, mindketten speciális igényűek, ők maguk is gondoskodásra szorulnak, így nem tudnak gondoskodni kisebb testvéreikről, a 16 éves Istvánról, a 14 éves Annamáriáról és a 11 éves Csongorról. Az édesapa 2022-ben, az édesanyjuk pedig nemrég, július 14-én hunyt el. Az árván maradt testvéreknek nincs szüleiktől maradt lakásuk, az ősi családi fészekben laktak eddig szerény körülmények között. Most legnagyobb szükségletük az, hogy saját ottho-

nuk legyen. Az eset hamar bejárta a világhálót, a közösségi médián keresztül pedig több segítségkérés is megfogalmazódott.

Örvendtes, hogy csupán néhány nap alatt csodálatra méltóan fogtak össze az emberek, és nem csak szavataiak. Helyi és környékbeli jóérezésű vállalkozók, a város önkormányzata, egyesületek és alapítványok, a helyi református egyházközösség, osztálytársak, iskolai és munkaközösségek, szavátai és környékbeli lakosok, anyaországi, illetve külföldi magánszemélyek adakoztak anyagiakkal, ajánlották fel segítségüket, erőforrásaikat, munkájukat vagy lelki támogatásukat.

Így a héten el is kezdődhetett a lakás építése. A gyermekek nagybátyja és gyámja, Todoran Vasile vette kezébe az ügyvitelt, területet vásárolt, ahol már készül is egy 8x12 méteres kis ház alapja, amely három hálósobát, konyhát és fürdőszobát foglalna magába.

Anyagi segítségre továbbra is szükség van, de építőipari cégek vagy munkacsoportok önkéntes segítségét is szívesen vennék, hogy a ház falai, majd tetőzete is szakszerűen és gyorsan felépülhessen. Sokan bíznak benne, hogy még a hideg, téli időszak beállta előtt elkészülhet a lakás, amely reményt jelent egy jobb életre ennek az öt árvá testvérnek. „Szívszorító a

Öt testvér maradt szülők nélkül, saját lakásra van szükségük

Fotók: Szaváta/Facebook

sorsa, a tragédiája ennek a családnak, de az is könnyeket csal az ember szemébe, amikor látja, hogy milyen szeretettel fogott össze a szavátai közösség ebben az ügyben. Ilyenkor is büszkeséggel szavatainak lenni, látván, hogy ez a kisváros az árváit sem hagyja magára” – írják az esetet figyelemmel kíséző helybéliek a közösségi médiában.

Akik adományozni szeretnének,

az Anohelp alapítványon keresztül megtehetik a Transilvania bankban nyitott számlaszámon keresztül – RO52BTRLRONCRT0603374902 – (lejben), vagy személyesen is jellezhetik támogatási igényüket a 0745-585-511-es telefonszámon a gyerekek gyámjánál. Minden segítség számít a szülők nélkül maradt testvérek sorsának megkönnyítése érdekében. (GRL)

Készül a ház alapja

SZÍNES VILÁG

XXI. évf. 30. (920.) szám, 2024. július 26., péntek

Több mint 120 év után először emelik le és restaurálják teljes körűen a Hősök tere arkangyalát

Több mint 120 év után először emelik le és restaurálják teljes körűen a Hősök terén álló monumentális Millenniumi emlékmű korinthuszi oszlopán álló Gábrriel arkangyalát.

A mintegy 5 méter magas bronzszobor állapota az elmúlt évtizedekben drasztikusan leromlott, korábbi felújítások során csak esztétikai beavatkozásokat végeztek el rajta, ezért teljes körű felújítása elkerülhetetlenné vált – áll a Nemzeti Örökség Intézete MTI-hez múlt csütörtökön eljuttatott közleményében.

A munkálatok első fázisában állványrendszer épül a 36 méter magas oszlop köré a vagyonekező Városliget Zrt. megvalósításában. Ez lehetővé teszi a szobor leemelését és restaurátorműhelybe szállítását, ahol a belső állapot feltárását követő helyzetértékeléstől függően 6-12 hónap alatt helyreállítják az eredeti állapotát.

A restaurálást a Nemzeti Örökség Intézete megbízásából, a leemelését követő felmérés alapján meghirdetett közbeszerzésen nyertes restaurátor cég végzi. Gábrriel arkangyal megújult szobra várhatóan 2025 első felében kerül vissza a Hősök terére. A munkálatok során nemcsak a bronzszobrot, hanem a Gábrriel arkangyal tartó oszlopfőt is megerősítik.

A Hősök terén álló monumentális Millenniumi emlékmű és a közép-pontjában 36 méteres korinthuszi oszlopon álló Gábrriel arkangyal Magyarország egyik emblemikus jelképe, belföldi és külföldi turisták állandó úti célja. A Zala György szobrász által megalkotott arkan-

Forrás: Wikipédia

gyalt 1901. október 24-én avatták fel. A milécentenárium alkalmából 1995 és 1996 között ugyan lezajlott az emlékmű felújításának első üteme, amelynek célja a Hét vezér szoborcsoport és a Gábrriel szobor rekonstrukciója volt, azonban az arkangyal szobor restaurálása idő- és pénzforsrás hiányában csak a helyszínen zajlott, szerkezetét érintetlenül hagyták, csupán felszíni javításokat végeztek. A Millenniumi emlékmű restaurálásának második üteme nem érintette a Gábrriel szobrot – áll a közleményben.

Felidézik, hogy 2021-ben, a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus előtt megtisztították és újrapatinálták a szobrot, ekkor jutott a Nemzeti Örökség Intézetének (NÖRI) tudomására, hogy olyan komoly sérülések vannak rajta, amelyek egy újabb, a korábbiaknál sokkal átfogóbb restaurálás előkészítését teszik szükségessé. A bronz főalak és az alatta található korinthuszi fejezet bronz díszének rögzítései kritikus állapotban vannak, leemelésük és műhelyben történő átfogó helyreállításuk elkerülhetetlen.

A szobor állapotát 2023 decemberében részletesen felmérték, amely alapján restaurátori terv készült az eredeti állapot helyreállításáról.

A munkálatok során állványzat készül az oszlop köré, amelyet követően 3D-szkenneléssel dokumentálják a műtárgyat, metrológiai pontossággal. Ez lehetőséget ad az átvételi állapot minden eddigieknél részletesebb, korszerű felmérésére. Ezzel a lé-

péssel ellenőrizhetővé és összehasonlíthatóvá válnak a szobron végbement változások.

A felmérést követően a szoborkompozíciót több darabra bontva egy nagy teherbírású darus kocsival leemelik: Gábrriel arkangyal figurája a gömb felső felével együtt kerül le, a szobor kezéből a Szent Koronát és a kettős keresztet még a helyszínen leválasztják. Ezt követően történik meg a korinthuszi talpazat leemelése. A szoborelemeket egy speciális nyergesvontatóval, fektetve, közúton szállítják el a részletes felmérés helyszínére.

A közleményben a szoborkompozícióval kapcsolatos érdekességekről is írnak. Kiemelik, a bronzgömb betonmagjának minimum 0,5-1 tonnás tömege ellen-súlyként viselkedik a szárnyakra ható szélnyomással szemben. A szobor 3-6 milliméter falvastagságú bronzöntvényekből áll, a szélterhelés és a szárnyak mérete miatt belül vasszerkezet stabilizálja. A munkálatok során elsődleges szempont a plasztikailag értékes részek védelme, mint a „ZALA GYÖRGY 1897” felirat, valamint a figurális rész épségének megóvása.

Kiemelik: a korinthuszi fejezet mintegy száz darab különálló elem-ből épül fel. Mivel a fejezet elemei égtájanként egyformák, emellett tükrös-szimmetrikusak is, bontás közben egyedi azonosítóval kell ellátni a kiemelt darabokat, majd a számozás alapján konszignációs térképet kell készíteni. Nem látható helyen a leszerelés előtt gravírozással minden elemet meg kell jelölni, így elkerülhető a hasonló elemek felcserélése. (MTI)

A járványok megváltoztatják a történelmet – állítja az SZTE nyugalmazott szociológiai professzora

A pestis volt az első biológiai fegyver? A Rákóczi-szabadságharc leveréséhez hozzájárult egy baci? A természeti, biológiai és epidemiológiai csapások is elvezethetnek a társadalom felbomlásához? E kérdéseket is feszegeti Pászka Imre, az SZTE nyugalmazott szociológiai professzorának háromkötetes műve.

– A természet is „cselekvő”, rombol és épít is, akárcsak az ember, tehát kettőjük kölcsönhatásában alakul a történelem – véli Pászka Imre, a Szegedi Tudományegyetem nyugalmazott szociológiai professzora.

Az 1400-as évek elejétől a 19. század végéig a „lehülés korszakát” élte az európai emberiség. Ezt a „kis jégkorszakot” vizsgálja az Együttműködés – Reprerentációk főcímű, 2019 és 2024 között megjelent monográfiafüzérében Pászka Imre. A természeti tényezők meghatározása után fokozatosan közelít az emberi és társadalmi tényezők, a létfenntartási nehézségek felé. Az eddig a klímakutatók által elhanyagolt térségre fókuszál: „A Kárpát-medence a természet és a történelem műhelyében”.

A „kis jégkorszak” a földrajzi felfedezések, a reformáció, az ipari forradalom, de a pestis és a kolerajárvány időszakára is.

A Krím félsziget Kaffa nevű városából hurcolták be a Földközi-tenger kikötőibe a genovai kereskedők, hajósok a fekete halál néven ismert pestist. A pestisjárvány – egyfajta biológiai fegyverként – az akkori Európa 70 milliós lakosságának soraiból, egyes becslések szerint, 25 millió áldozatot szedett.

A Kárpát-medencét később érintő pestisjárványok hatása szintén jelentős, a kórokozó emberáldozataival hozzájárult például a Rákóczi-szabadságharc bukásához.

– Az 1831-es kolerajárvány idején az akkor még ismeretlen organizmus ellen használt, de tiltott szerekről és álhírekről is tudunk, köszönhetően a kolozsvári, majd szegedi, később budapesti professzor, Rigler Gusztáv kutatásainak – fűzte hozzá a szerző.

Más elemzőkkel ellentétben Pászka Imre figyelte a felgyógyultak adatait is. Így tudta megmutatni az óvintézkedés tu-

datosságát, az orvosi és intézményi hatékonyságot például az 1848–1849-es szabadságharc idején a kolerajárvány elhárításakor.

A járványok megváltoztatták a lokális és a nagyobb térségek lakóinak bevett, megszokott életvitelét. Sőt: már az atheni pestis idején, Kr. e. 431–425 táján – a járvány egyik túlélőjeként – a történetíró Thuküdidész látta, hogy az miként okozhatja a társadalom felbomlását. Boccaccio a Dekameronban leírja a menekülés ösztönének elhatalmasodását a firenzei pestis idején, amit átélte.

– Az ókori és középkori példákat párhuzamba állítottam a Francis Fukuyama által említett, a modern polgári, liberális demokráciákat fenyegető veszélyekkel – összegzett Pászka professzor. – Ezzel emeltem ki, hogy a természeti, biológiai és epidemiológiai csapások is elvezethetnek a társadalom felbomlásához. Országos járványok és természeti csapások nagyon ritkák, e jelenségek jobbra lokálisak. Ám hozzájárulhatnak a helyi közösségek, a társadalom felbomlásához. (közlemény)

A természet kalendáriuma (DCXXVII.)

Kiss Székely Zoltán

*Ittmaradtunk, poshadt városi nyár van...
Hogy is nem kaptunk már valami agybajt?
Tengődünk aszfalt s kő sivatagában,
italunk sör, ételünk málna-fagyalt.
És rág a hőség, mint rabot a tetvek,
s ha befogad az éjjel hűvös odva,
nagy-messziről fenyvesek integetnek,
s félálomban megszólalunk motyogva:
„Patak-hidacsákák, páfrányok, mohák,
vad pázsitok, tajtékos parti sziklák,
örzitek-é a gyermek lábnyomát,
ki rajtatok futkározott mezítláb?”*

Jékely Zoltán majdnem kilencven évvel ezelőtt írta volt az *Elvetélt nyár* című, az egykori édenkertjét idéző versét.

S az éjben hunyt szemünk egyszerre mit lát?

*Kecses nyírfák ezüstös kérge villan,
sétányokon tornácos régi villák –
borvíz csobog a naptalan csalitban.
S zajtól beteg fülünk egyszerre mit hall?
Fűzfák alatt kristály patak csörömpöl,
nimfák csábítanak csengő dalaikkal,
ahol a Nagygát zuhatagja bömböl...*

*Rozzant faházak, kék fürdőruhák,
viháncoló, félpőre bronzleányok:
elég volt, ne kísértetek tovább!
A fájdalomtól fel-felkiabálok.*

Áprily Lajos legnagyobb fia a családdal együtt 1929-ben hagyja el Erdélyt. Mikor ezt a verset papírra vetette, 1935-ben avatták Budapesten bölcsészdoktorrá. 1936-ban adta közre *Éjszakák* című verseskötetét – nyugatos, s egyben erdélyi ízek. A második bécsi döntés után visszaköltözött Kolozsvárra, ahol az egyetemi könyvtárban vállalt munkát, s tanított a Szegedről visszatért egyetemen. A háború után, miután ellehetetlenítették az újonnan alakult Bolyai Egyetem magyar állampolgár tanárait, 1946-ban tért vissza Budapestre. Itt 1948-ban betiltották és bezúzták *Álom* című verseskötetét, és kizárták az írószövetségből is. Csak 1956-ban térhetett vissza az irodalmi életbe, utána... elfelejtették újra száműzni onnan.

Eötvös Lorándnak más volt a sorsa. Egyik legnagyobb természettudósunk a forradalom évében, július 27-én született. Heidelbergben **Kirchhoff**, **Bunsen** és **Helmholtz** növendéke volt; doktorátusát is itt szerezte. A budapesti egyetemen **Jedlik**

Ányos nyugalomba vonulása után vette át a kísérleti fizika tanszék vezetését. 1899 és 1905 között a Magyar Tudományos Akadémia elnöke volt. Legnagyobb találmánya a róla elnevezett torziós inga. A torziós ingás mérések elméleti jelentősége: az általános relativitáselmélet első kísérleti alapkövét jelentették. Műszerét a nemzetközi közvéleménynek 1906-ban mutatta be a budapesti földmérési kongresszuson. Az első sikeres olajkutatási célú gyakorlati méréseket a Morva-mezőn végezték 1915-ben, és ezzel kezdetét vette a nyersanyagkutató geofizika, amelynek két évtizeden keresztül Eötvös torziós ingája volt az uralkodó műszere – alkalmazták többek között a texasi, a venezuelai és a közel-keleti olajmezők feltárásánál. Eötvös Loránd a hazai turistamozgalomnak is lelkes híve volt, ő maga szenvedélyes hegymászó volt, a Magyar Kárpát Egyesület öt választotta első elnökévé.

Szakátsy Gyula életútja a Jékelyéhez hasonlatos. A gyümölcsstermesztési szakember Kassán született 1897. július 27-én, s Debrecenben halt meg 1958. november 21-én. Jogásznak indult, s vált... gyümölcsstermesztővé. 1952-től a **Kertészeti Kutató Intézet**ben dolgozott, 1956-tól haláláig az **Újfehértói Kísérleti Intézet**et vezette. A téli alma üzemi termesztésének egyik magyarországi úttörője volt. A magyar és külföldi szaklapok állandó cikkírója, több tankönyvet és népszerűsítő munkát írt.

180 évvel ezelőtt, 1844. július 29-én született **Borbás Vince**, a XIX. század legnagyobb magyar botanikusa, a magyar flóra- és növényföldrajzi kutatás korszerűsítője. Szegény családból származott – csak 16 éves korában jutott az egrai gimnáziumba. 1868-tól a pesti egyetemen hallgató, 1871-től **Jurányi Lajos** mellett a növénytan tanársegédje volt. 1872-től 1902-ig budapesti főreáliskolai tanárként oktatott. Az 1874-75-ös tanévet Berlinben **Alexander Braun**nál, Innsbruckban **Anton Kernern**él töltötte, mindkettő nagy hatással volt rendszertani, ill. növényföldrajzi munkásságára. Számos kutatást tett, nagy értékű herbáriuma a budapesti egyetem növényrendszertani intézetébe került, de a II. világháborúban nagyrészt megsemmisült. Csak élete végén nyerte el a régen megérdemelt tanszéket, 1902-ben a kolozsvári egyetemen a növényrendszertan tanára, majd a botanikus kert igazgatója volt. Kolozsváron halt meg 1905. július 7-én.

Egy másik tudóssors, a **Kadics Ottokáré**. A magyar barlangkutatás atyja Magyarországon született, Ópazován, 1876. július 29-én.

Egyetemi tanulmányait Zágrábban és Münchenben végezte, ahol 1900-ban doktori szigorlatot tett növény-, állat- és őslénytanból. 1901-től a **Magyar Királyi Földtani Intézet** szolgálatába lépett; itt dolgozott nyugdíjazásáig. Közben szűkebb szülőhazája, a Bácska más országok része lett. Az ország földtani felmérése során, a horvát karsztvidéken fordult érdeklődése a barlangok felé. **Herman Ottó** javaslatára a Szeleta-barlangban kezdett ásatásokat, amelyek azután komoly őslénytani és régészeti eredményekhez vezettek. Szinte az ország minden jelentősebb barlangjában végzett ásatást. Elsőként ismertette a lillafüredi István-barlangot, illetve térképezte fel a Budai-hegység barlangjait, valamint a Várhegy barlangpincéit. 1929-ben törvénytervezetet készített a barlangok védelme érdekében. 1952-ben elkészítette a Kárpát-medence barlangjait ismertető munkáját – a mű csak kéziratban maradt fenn, máig kiadásra vár. Budapesten érte utol a halál 1957. február 27-én.

Július 31-én emlékezzünk meg Fehéregyházáról, a csatáról, ahol eltűnt **Bem József** segédtisztje, **Petőfi Sándor** honvédőrnagy, **Kovács András Ferenc** **Petőfi Vásárhelyütt (Legenda a XIX. századból)** című versének egy-némely sorával:

Isten Gábor angyalához:

*„Szárnysegédem, fényes Gábor angyal!
(...) Nézz Maros-Vásárhely föterére,
Majd ezernyolczszáz-egyvenkilenczben,
Július harminczra virradólag!
Látod? Itt a cifra grófi porta,
És amott az ébredő Görög-ház!...
Gyűl a honvéd, gyors huszár, gyalogság,
Trombitáknak ércze szertesajdul!
Hajnalégen gördülő szekérsort,
Hadba szállást, harci készülődést
Láthatol... Meg Egressyt, druszádat,
Anynyi dráma bős szavalgatóját,
Sebiben ki nemzetörnek állt be,
Sanda fátum titkos eszközének –
Úgy, amint az ily komédiásnak
Illik és dukál, ha színre léphet!
Most is éppég érzeménykedik, ládd,
Meghatódva tán önös magától
Búcsuzódik egy barátja vállán.
Czimborája, kit Békés megyéből
Ő czibált ki bús Mező-Berényből,
S új csatákba el családja mellől
Csalta messze Csikon át Bereczkig,
S vitte vissza Bemnek táborába,
Székelyföldön föl-le futkorászván,
Nos, kihez vak végzetül szegődött,
Nyílt szívéhez dörgölődzve – még csak
Egy huszonhat és fél éves ifjú,
Egy poéta... Jól jegyezd meg arcát!”
S folytatá Isten: „Nagy poéta!
Megjegyezted! Ó Petőfi Sándor,
Gábor angyal, Bemnek adjutánsa,
Pont miként te nálam, égi küldöncz,
Kit feledni nem lehet sosem, hisz
Egybe-másba hozzád hasonlít –
Szárnysegédje ő is egy öregnek,
Majdnem atyja már a fürge lengyel!
Majd figyelj rá, jobb ügyelni, mon fiás,
Elfeledned nem szabadna végül –
Ő a szellem fényesebb futárja,
Szent szabadság révült hírvivője,
Márctziusnak éke, láng heroldja,
Ő a nyelvnek édes egy szülőtte,
Volt időknék versbe lényegültje,
Egész nép álma eltűnőben...
Szinte nincs is, szinte láthatatlan –
S már alig van, szinte pusztá lélek,
Mely szavakba villan, szétczikázik.”
(...) Indulóban muszka-lesre Bemmel,*

A fehéregyházi turulos oszlop – milyen titkokat őriz?

*Már loholna atyja hős nyomában,
Végre menne, kedve nyughatatlan –
Tegnap írt Tordára hitvesének,
Közben apró gyermekére gondolt,
Folyton újabb terveket, jövőt szőtt,
S azt a fránya posztó tisztí gúnyát
Megrendelte végre egy szabónál.
Ejnye, ráér... Hajh, ebadta muszka!
Mintha látnám, hogy porolja el Bem!
Ily mulatságról lekésni vétek...
Győzelem kell! Végre győzni kéne...
Isten óvjon! Ejsze, vár Segesvár...
Elrohan – s fölugrik egy szekerre.
Néz utána, bámul Gábor angyal:
Nézi, nézi hosszan – és nem érti.
Ez Petőfi volna hát valóban?
Semmi rang, se nyakkendő, se sujtás.
Órnagyocska fut czivil ruhában –
Rajta könnyű nyári blúz fejeztik,
Vászoning leng, bő polgári nadrág.
Néz utána szisszenőn az angyal,
Látva látja – s érti mind kevésbé!
Keskeny alkat, kis törékeny ember,
Am ha szólal, mintha tán harapna...
(...) Ő, a költő?... Szinte gyermek-ember!
Tiszta gyermek! Tiszta, tiszta ember!
Szóla kedves angyalához Isten:
„Ó Petőfi, fényes Gábor angyal!
Persze gyermek, persze, mert poéta!
Tiszta ember, tiszta sors, legenda!
S mit se sejtí – ládd, szivarra gyűjta
Társzekéren, túl Bözöd határán,
Elmerengve át a Gagykeresztjén,
S délutánra várja őt a végső
Éjszakára már Sztítás-Keresztúr,
Holnap aztán csak dsidás kozákok,
Majd a bűni kaptatón az útszél...
Azt a helyet Héjjasfalva táján,
Azt a holtat, arcot ott jegyezd meg,
Angyalom, ha végre riadót fűjsz –
(...) Mert Petőfi sírja teljes Erdély,
Mert a költő tékozolt ajándék,
Egy egész nép nyelve, lelke, kedve,
Szép szilaj szerelme, tűnt reménye,
Melyben eszmél s önmagára ismer,
Mintha Isten álmodná magyarnak –*

Maradok kiváló tisztelettel.
Kelt 2024-ben, Anna napján

Tajtékos parti sziklák – kinek a lábnyomát őrzik?

Épített örökségünk

Iskolát és templomokat építettő mecénás asszonyok

A fogarasi református templom történetének meghatározó eleme az Erdély egyik jelentős erődítményének számító vár közvetlen közelsége, ami a 17–18. században számos alkalommal negatívan befolyásolta a templom sorsát a vár körül zajló különböző hadi események miatt. Fogaras régi református temploma a vár közelében állt. 1704-ben, a kurucok támadását követően, a védők szétlőtték a templomot, hogy többé senki se láthasson be a tornyából a várba...

Nagy-Bodó Tibor

Teleki gróf elkezdte a templom építését

Gróf Teleki József 1715-ben kezdte el a ma is látható új református templom építését. Abban helyezték el a régi templomból megmaradt faragott kőszöszéket és a kő ajtófélfát.

Teleki József 1732-ben meghalt, és felesége, Bethlen Kata fejezte be a templomot 1740-ben.

Bethlen Kata felveszi az Árva nevet

Első házasságából, Haller Lászlótól született gyermekeit a erdélyi püspök elvetette tőle, hogy megóvják őket a reformációtól. Az egyedül maradt grófné akkor vette fel az Árva nevet, és további életét vallásának, jótéteményeknek és a tudományoknak szentelte.

Húsz templom építését segítette, iskolákat létesített, a szegény gyermekek tanulását támogatta. Az asszonyokat hímezni, varrni tanította.

A templomban a szöszéket és az úrasztalát Bethlen Kata hajdani menyasszonyi ruhája borítja, amit a grófné saját kezűleg hímezett.

A vár körüli uradalom Erdély egyik legjelentősebb fejedelmi birtoka

Írott források arról szólnak, hogy a fogarasi református közösség a templomépítésre az első telket Bethlen Gábor fejedelemtől kapta, aki több alkalommal is támogatta az erdélyi kálvinista egyházakat.

A fogarasi egyházközség abban az időben kiemelt szereppel bírt az erdélyi fejedelmek számára, mivel a vár körüli uradalom Erdély egyik legjelentősebb fejedelmi birtoka volt, amely általában a fejedelem-asszony felügyelete alatt állt.

Az első fogarasi református templom felépítését a Berivoj folyó bal partján Bethlen korában kezdhették el.

Ezzel magyarázható, hogy a kor egyik legfontosabb forrása, Szalárdi János Siralmas krónikája már I. Rákóczi György fejedelem építkezései között említi a templomot.

A Fogarasi Református Egyházközség a honlapján tudósít arról, hogy ennek a templomnak az építész a sienai származású Giovanni Landi volt, az egyik legtehetségesebb építész Bethlen szolgálatában, aki később a Habsburg Birodalom határának megerősítésében játszott meghatározó szerepet.

1630. március 22-én Brandenburgi Katalin fejedelemasszony egyik levelében Landit a fogarasi templom építkezéseihez hívta.

Az istenháza I. Apafi Mihály fejedelem segítségével újraépül

Ahogy azt már egy korábbi lapszámunkban említettük, 1658 augusztusának végén a tatár hadak Fogaras városát is felégették, és ekkor elpusztult a református temploma is. Újjáépítésére az 1662–1663-as években, a mostani evangélikus templom környékén került sor, I. Apafi Mihály fejedelem támogatásával.

Az építkezés befejezte után 1665-ben Bornemissa Anna fejedelemasszony egy Eperjesen öntött harangot adományozott a templomnak.

A forrásokban szereplő első két fogarasi református templomról nem rendelkezünk információkkal, pontos helyük is kérdéses.

A második templom a Rákóczi-szabadságharc fogarasi hadi eseményei idején megsemmisült.

Az épületet a várban állomásozó császári katonaság 1704-ben lerombolta, hogy az ostromló kurucoknak ne nyújthasson menedéket.

A fogarasi templommal foglalkozó szakirodalomban olvasható az a vélemény, mely szerint a jelenlegi templomban található késő reneszánsz kőkereteit és szöszékét a korábbi templomból vitték volna át, azonban az elbeszélő és okleveles források adatai ezt cáfolják.

Az új templom építése az 1712–1715 közötti évekre tehető

A mai istenháza építésének előkészületei az 1712. évre nyúlnak vissza, amikor a helyi egyházközség a templomépítésre telket vásárolt. Gyűjtés indult az új templom felépítéséhez szükséges költségek előteremtésére.

A következő években az egyházközség tagjainak adományai mellett az építéshez hozzájárult több erdélyi református nemesi család és a Fogaras vidéki birtokosok is.

A szakirodalom szerint az új templom felépítése 1712 és 1715 között zajlott, azonban más adatok arra utalnak, hogy minden bizonnyal hosszabb ideig elhúzódott a befejezése, mert a helyi egyházközség protokollumai például a toronyépítés éveként 1724-et jelölik meg.

Az 1750. évi tűzvészben jelentős károkat szenvedett templom 1757–1758-ban jelentős átalakításon esett át, amikor az egyházközség legfontosabb patrónusának, Árva Bethlen Katának a támogatásával beoltozták a hajókat, nyugati kőkeretet építettek és az addigi zsindefedelelet cseréppel váltották fel.

A nagyszebeni Michael Boldesch pallér által végzett munkálatokról maga Bethlen Kata számol be az 1758. december 8-án Teleki Lászlónak írt levelében:

„...a fogarasi ecclesiáról (kire elhiszem, távollétében is kedves Öcsémuram gondoskodását elméjével kiterjesztette eddig is) most is írhatom, hogy a temploma szépen elkészült, oda mentem vala magam is hintón, nekem minden igen tetszik. Minthogy az egész templom a boltozás miatt fejtér; illetlennek ítélem belé a fakart, kőkart alkuván, tizrhéneszt meg is adék előre Boldesnek, 50 rhénesbe alkuván meg ökegyelmével. A székeken dolgoznak most, talán az innepekre elkészülnek azok is...”

Wilhelm Hörbiger elkészíti az orgonáját

A rendelkezésünkre bocsátott dokumentációból megtudjuk, hogy a 19. században többször is kisebb-nagyobb javításra, átalakításra került sor.

1872-ben a toronysisakot javították, majd 1886 körül, amikor Wilhelm Hörbiger nagyszebeni orgonaépítő a szentély orgonáját elkészíti, a templombelsőben is nagyobb módosítások történtek: a szentélyben és a hosszház nyugati részén új karzatokat emeltek, és az eredeti barokk berendezést neoreneszánsz, neobarokk bútorzatra cserélték. A templombelső aszfaltozott padlóját minden bizonnyal a 20. század elején öntötték.

A katolikus templom

A katolikus templomot és zárdát 1737-ben a Ferenc-rendi szerzetesek építették. 1747-től iskolát is működtettek, ám az 1760-as nagy tűzvészben leégett a templom tejeje, a teljes felszerelése, továbbá a rendház és az iskola is. 1761-ben épült újra a mai alakjában.

A régi berendezésből maradt fenn a főoltár, amelynek érdekessége, hogy középső része forgatható. A templomban több embernagyságú aranyozott faszobor látható.

A szöszék fölött Szent Mihály főangyal szobra is aranyozott. A tizennyolc regiszteres orgona 1895-ben készült. A zárda ebédlőjének falait festmények díszítették, ebből egy ma is látható; belső udvarán két napóra mutatja az időt reggel nyolctól délután háromig.

Rabutin rommá löveti az egykori templomot

A középkori templom a város főterén állt, híres szépségű, háromhajós, gótikus épület volt. 1704-ben Rabutin a várból rommá lövette.

Gábor Anna közléséből tudjuk meg, hogy a középkori katolikus lakosság két részre oszlott: a szászok lutheránusok, a magyarok reformátusok lettek.

A katolikus hitélet csak a 18. században éledt fel, mert a várkapitány még 1678-ban szigorú tilalmat rendelt el Apafi utasítására, amely szerint katolikus pap vagy szerzetes nem celebrálhatott szentmisét.

Boér József adománya

1687 után, amikor a várba katonaoérség került, megérkezett az első katonalelkész P. Melsing Atanáz személyében, akit Antalffy János erdélyi püspök 1725. április 15-én fel-

hatalmazott arra, hogy az „...összes lelkési teendőket végezze a hívek-nél is...”. Melsing utódai a katonalelkészegben szintén ferencesek voltak, a legközelebbi brassói vagy a nagyszebeni kolostorból.

1735-ben Boér József nemesi kúriáját a ferenceseknek adományozta. Ezen a kúrián és a hozzá tartozó telken épült fel a ferencesek temploma a kolostorral együtt 1737-ben.

A fogarasi elemi iskola alapítása

1997. augusztus 1-jétől a ferencesek átadták a templomot és kolostort a gyulafehérvári főegyházmegyének.

A fogarasi elemi iskolát 1747-ben alapították, P. Kapp Sámuel házfőnöksége alatt, amit a ferencesek vezettek. Az iskola eleinte a barátok által bérelt házban működött, majd 1884-1885-ben a ferences rendház, valamint a szülők anyagi támogatásával felépült az új elemi iskola, amit P. Simon Jenő házfőnök áldott meg 1885. november 29-én, 1948-ban pedig államosították.

Demján László műemlékvédő építész kiegészítése

Párhuzamos világok uralkodnak és mindig is uralkodtak Erdélyben. Kocsis István drámájában, az

Árva Bethlen Kata monológiájában, amelyet korabeli tájszólásunk szép szavaival tolmácsol közel harminc éve Meister Éva pelegrinus dalmondó színésznőnk, ennek sűrített-ményét találjuk meg. Miért is párhuzamos? Hisz hajdan a pápista vallás mellé bevonuló protestáns felekezet megjelenésével elkezdődött üldözések tetek tönkre családokat, lásd „árva” nagyasszonyunkat. Majd a hitviták elcsitulásával, szintén a darabból idézve, újabb időszakok sorai következtek: „...szabadságával tudhat-e élni az, akinek fején nehéz bakancsok tipornak?” Lassan a szoltárok és a Mária-ének hozta megnyugvást az indulók mai kora követte.

Az idegendülások, labanc harcok és többszöri tűzvészek utáni újabb fogarasi templomépítések megújulási korában mindannyiszor újjáépített templomokban és parókiákban a szellemi-vallási párhuzamosságok erősségét látom. Régi kőfaragványaik és építőanyagaik jó része beépülhetett a mai egyházi épületekbe. Pezsgő élettel teli iskolák és templomok sarjadtak.

A hajdani oktató hadilelkészek a falakon túlra vitték, terjesztették áldados munkásságukat. Így ma honos istenházaként büszkélkedhet Fogarason a katolikus, református, unitárius és zsidó magyar vallások mellett a szász evangélikus, valamint a kissé tájidegen kupolás ortodox és szelídebb unitus egyházi hívek templomainak sora.

Visszakanyarodva az iskolát és templomokat építettő mecénás asszonyra, csak ámulunk a korabeli fáradhatatlan tevékenységén. A vásárokon a híres helyi kordovány- és lenvásznak mellett megjelentek az általa oktatott asszonyok csodaszép hímezései is.

Munkásságát dicséri egy papírmalom beindítása az egyházi és magánkiadású nyomtatványok, könyvek kiadására. Magánkönyvtárát hazai és külföldi ritkaságokkal bővíti. A református templom cintermében található sírkövére saját hitvezére rovatta fel az utókornak: „Teste e kő alatt Gróf Bethlen Katának, Lelke szent kezébe vagon Jézusának... Ezer hétszázban lett világra jövése, Ötven kilentzvedben innen kimenése... Áldott neve ezt jóságra szülte. Győzdelmi székét már égbe bé ulte.”

Életive a Kis-Küküllő és Olt vize között tündöklő erdélyi élettér dolgos és nagylelkű napjainak feledhetetlen világa volt.

* A rendelkezésünkre bocsátott dokumentációért külön köszönet Keresztes Géza műépítésznek, műemlékvédő szakmérnöknek; az illusztrációkat, a régi és a mai képeket Demján László műemlékvédő építész a saját munkájából és gyűjteményéből küldte be a szerzőnek.

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Kiss Éva 1112.

D'Allainval francia írótól idézzük a rejtvény főszóiraiban (két nyelven).		IDÉZET (FRANCIA)	BÁTOR-KODIK	MAGAS NÖVÉNY HÍM SZARVASMARHA	NÉMET TV-ADÓ (RÖV.)	SZIGET LA ROCHELLE MELLETT	SOKSZINŰ
A		E					S
IDÉZET (MAGYAR)	ZENESZERZŐ (FERENC) SZLOVÁK FOLYÓ (ÁRVA)	TOJÁS (NÉMET) NŐI NÉV (AUG. 31.)		LÁB RÉSE NŐI NÉV (JAN. 29.)		EGYKE! HARAPÁSNYI ÉTEL	
A HEGY LEVE			HATBÓL KETTŐ BESZÁLL!		HÁTSÓ RÉSZ PASCAL (RÖV.)		
VIGYÁZ RÁ				AZ EGYIK SZÜLŐ A FÖLDRE TESZ		A JÓD VEGYJELE ESTEFELE!	
AFRIKAI DÓGEVŐ ÁLLAT				... BALDWIN (SZÍNÉSZ) HIDRA HELYE			
ÁDÁM PÁRJA			TOVA SÉRTETLEN		ANGOL HAMU TE ÉS Ő		
GÉSA! AZONBAN		EHEŐ A GYÜMÖLCS BÉKÉS ... (SZÍNÉSZNŐ)				SP. AUTÓJEL KOHÓ MELLÉK-TERMÉKE	
	INDUSZTRI-ÁLIS LYUKAS SÁLI					KÉTES! NAGY KUTYAFAJTA	
VAN (FRANCIA)			AKNASZI-LÁNKOKI TILTÓSZÓ		NÉMET NÉVELŐ OROSZ NŐI NÉV		
... ALDA (SZÍNÉSZ) KERESZTŰL				KUKORICA-PÁLINKA N. D. VEGYÉSZ (GYÖRGY)			
	OROSZLÁN-NÉV TESTŰNK MOTORJA			TÖRÖK TISZT VOLT GALLY			MOZGÓ ELEKTRO-MOSSÁG
TÁRSA (RÖV.)			ÍME KOPASZ		KIPLING KÍGYÓJA SZOLMIZÁCIÓS HANG		
LEKVÁR		NAGY MÉ-RETŰ TEREM ARALI				EZER! KIŰTÉS A RINGBEN (RÖV.)	
SZILÁGYSÁ-GI VÁROS				RAVASZDI EGYETLE-NEM!			
L. N. J.	A			ÖRLÖZEM			

A JÚLIUSI ÉVFORDULÓK (2.)

című pályázat nyertesei:

Horváth Dániel,

Szászrégen, Iernuțeni u.

Török Tünde,

Marosvásárhely, Rebreanu u.

A pályázati rejtvény megfejtése:

RÉTI; GÁBOR; REUTER; BÉKESSY; ITURBIDE; VASVÁRI; MAYWALD; ZEYK

Kérjük a nyerteseket, jelentkezzenek a 0265/268-854-es telefonszámon.

Megfejtések a július 19-i számból:

Minirejtvények:

1. A cárevics
2. János vitéz

Skandi:

A kölcsönkért kaftán nem melegíti az embert.

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

PÁLYÁZATI SZELVÉNY		JAPÁN NÉPKÖLTÉS									
1	2	3	4	5	A	6	7	8	M		
9					10	10					
11	12	13	14	15		16		17		18	
19					20		21			22	
23					24		25			26	Z
27				28		29			30		31
U		32	33			34	35	36		37	
38	39		40			41		42		43	44
45		46		47		48	49		50		51
52			53			54		55		56	57
K					A				Y		

VÍZSZINTES: 1. Az idézet első része. 9. Kisfaludy ... (költő). 10. Az öt tó egyike. 11. Tisztába tétet. 16. Szobrot takarhat. 18. Tangens (röv.). 19. Odébb taszít. 20. Téli csapadék. 21. Latin csont. 22. Hím juh. 23. Délvidéki író (Nándor). 24. Vastag botja van. 26. Sodrás. 27. Páratlanul művelt! 28. ... Derek (színésznő). 29. Izomkötő. 30. Előtag: kevés. 32. Valaminél lentebbi helyen. 35. Rag, a -nek párja. 37. Molekulák mértéke. 38. Párt! 40. Hivatali munkahely. 42. Gléda. 44. A falu vége! 45. Vagy, ókori latin szóval. 47. Francia arany. 48. Német és kambodzsai gépkocsijel. 50. Dolog, tárgy (latin). 52. Csalafin-taság. 54. Menetelés sebessége. 56. Megbízhatatlan (argó).

FÜGGŐLEGES: 1. Fél tucat. 2. Autonóm terület (röv.). 3. Igazi. 4. Világos angol sör-féle. 5. Kiemelkedés nélküli. 6. Ébred. 7. Dublin lakója. 8. Joszif Broz ... (jugoszláv poli-tikus volt). 11. Az idézet befejező része. 12. Sárgászöld olajsín. 13. Hosszú női sál. 14. Solohov csendes folyója. 15. Rangjelző előtag. 17. Szintén (székelyesen). 20. Fekete István baglya. 22. Orosz félsziget a Fekete-tengerben. 24. Motor forgórésze. 25. Angol női név. 26. Hamis. 28. Építészeti irányzat volt. 30. Korszak (476-ban ért véget). 31. Csatár öröme. 33. Római 51. 34. A szélein told! 36. Az arzén vegyjele. 39. Tejtermék. 41. Hallgat a szá-vára. 43. Jelfogó. 46. Égés. 49. Végtag. 51. Természet. 53. Mely személy? 54. Tízből kettő! 55. A mangán vegyjele. 57. A nátrium vegyjele.

L. N. J.

A pályázati rejtvényben szereplő helyes megfejtéseket 2024. augusztus 8-ig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani.

Operák

1	2	3	4	I	5	V
6					7	
8		9	9	10		
11		12				O
		13			14	
15	16			17		18
19			20			

VÍZSZINTES:

1. Auber operája. 6. Görög betű. 7. Paripa. 8. Római 550. 9. Lány hangsor. 11. Magához szólít. 13. Állati fekhely. 15. Tömegesen pusztít. 17. Székesegyház. 19. Csecsemősírás. 20. Gabona-örlemény.

FÜGGŐLEGES:

1. Beethoven operája. 2. Rock and ... 3. Hatból kettő! 4. Halászsínór. 5. Mind (angol). 10. Ötévesek iskolája. 12. Fél tucat. 14. Spanyol arab. 16. A tetejére. 18. Most is ez van.

1	2	Ü	3	4	5	R
6			7			
8		9				K
		10			11	13
12	13			14		15
16			17		18	
19			20			

VÍZSZINTES:

1. Richard Wagner operája. 6. Paripa. 7. Amerikai egyetem. 8. Férfinév (jan. 16.). 10. Magyaráz. 12. Falak nélküli villa! 14. Arab férfinév. 16. Amadé ... (gróf). 18. Pasa hasa! 19. Szibériai folyam. 20. Vérér.

FÜGGŐLEGES:

1. Formáló. 2. Tengeri hal. 3. Fej-tartó. 4. Szép vitéz. 5. Létezik. 9. Hosszabbít. 11. Fosztóképző. 13. Vég-tag. 15. Ősi szavunk. 17. Esztendő.

L. N. J.

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,
Győzelem tér
18. szám,
www.bookyard.ro

A nyári szünetben sem pihennek

Vakációs táborokban alkotnak, tanulnak

Egy bő hónapja tart a nyári szünet, de az elmúlt időszakban nem sokat pihentek a diákok. Akik nem hazai vagy külföldi tengerpartokon süt-kéreztek szüleikkel, azoknak legalább ennyire értékes, de teljesen más időtöltési lehetőségeket ajánlottak vidéken is: ők népi kultúránk világában kalandozhattak.

Gligor Róbert László

Az unitárius egyházközség szervezésében Bözödön már tizenhetedik alkalommal szerveztek nyári gyerektábor. A történet 2004-ben kezdődött, amikor a színjátszó táborban oktató pedagógusok gyerekeinek szerveztek programokat, amibe aztán bevonták a helyi gyerekeket is. Később már a helyiek és a nyári szünidőre a nagyszülőkhöz hazatérő unokák számára rendezték meg a táborokat, amelyekben a néptáncra és a kézműves-tevékenységekre helyezték a hangsúlyt.

Szovátai Népi Játsszóház

Néhány év múltán ismét változtattak, azóta családi tábornak nevezik, és így is élük meg az együttélést a falubeliek – számolt be *Fazakas Lajos Levente* lelkész. Családias a tábor, mert a gyerekek nemcsak a velük foglalkozó pedagógusokkal, hanem szüleikkel, nagyszüleikkel együtt kapcsolódnak be a kézműves, dalos, játékos foglalkozásokba, a szervezők pedig népi mestereket is meghívnak, akiktől ugyancsak tanulhatnak a résztvevők.

A tábor a koronavírus-világjárvány két évét leszámítva folyamatosan működik, idén 28 gyerek vett részt benne tíz településről.

Mesevilág gyermekszívvél

Az idén 13. alkalommal szervezték meg a Szovátai Népi Játsszóház (SZNJ) hagyományos nyári kézműves-, gyermekjáték-, néptánc-táborát. A július 8–12. között zajlott

tábor az előző évekhez hasonlóan népmesei keretbe illeszkedett, a negyven résztvevő a mese szereplőiként járta végig a hős útját, próbatételeit.

A mese szerint a király elküldi felcseperedő gyermekeit világot látni, szolgálatot keresni, foglalkozásokat kitanulni a minden mesterséget ismerő jószágos banyáktól. Majd ha egy év múlva mindannyian kitanulják a mesterségeket, akkor nagy lakodalmat csaphatnak, és mindenki összekötheti az életét szíve választottjával. Így indultak el a bátor gyerekek, a batikolt tarisznyával és hamuban sült pogácsával a kihívásokkal, próbákkal teli úton. Agyagedényt készítettek erőt és bölcsességet adó italok fogyasztására, seprút csuhéból és botocskákból a varázsló házának kitarításához. Útjuk során rab-ságba került állatokat szabadítottak ki, amelyek idővel viszonzták a jószágukat, segítőkészségüket. A próbatételek alatt mézeskalács házikót sütöttek és díszítettek magvakkal,

több sóvidéki népdallal ismerkedtek meg a résztvevők, amit akár tánc közben is énekelhettek. A tábor alatt az élő muzsikát a Tücsökraj zenekar gyerekei biztosították, mesebeli hő-sőkhöz hasonlóan téve tanúságot a kitarásról, szorgos munkáról a nagy hőségben is – mondta el *Kiss Enikő*, az SZNJ vezetője.

Újdonságnak számított, hogy idén citeraoktatás is indult a táborban, amelyre két korosztályban jelentkeztek a gyerekek, és nagy odaadással, lelkesedéssel ismerkedtek a citerával, tanulták meg kicsalogatni a hangszerebből az első hangokat, dallamokat. Ősztől, tanévkezdés után folytatnák a citeraoktatást.

Az együttélést végén ügyességüket is megmutathatták a gyerekek, hiszen a tábor a Banya-tanyán ügyességi játékokkal és mulatsággal zárult. Minden gyerek gazdag élményekkel, szebbnél szebb, saját kezűleg készített kézműves alkotásokkal és új barátságokkal térhetett haza.

A szervezők ezúton is köszönik Szovátai önkormányzatának támogatását a tábor megszervezéséhez. Köszönet az óvoda konyhatünderének, akik nap mint nap izletes ebéddel várták a résztvevőket, továbbá Miklós Károlynak és a Tücsökrajnak, amiért fáradhatatlanul húzták a hang- és talpalávalót a hét folyamán, és nem utolsósorban Os-váth Ildikó citeraoktatónak, valamint a Játsszóház önkéntes pedagógusainak, akiknek ismét sikerült maradandó élményekben, értékekben részesíteni a táborlakókat.

szöttek, gyógynövényes zsákokcskát varrtak keresztszemes mintával, és mindenféle gyógyírt tartalmazó gyógynövényekkel töltötték meg. Maga a jószágos banya is „megszületett” egy nemezel, varrt alkotás révén. A bútorfestés népi motívumaival kifestett dobozok pedig magukba rejtettek minden olyan kincset, emberi értéket, amelyet a próbatételek kiállva a főhős megtanulhatott: a szeretetet, türelmet, kitartást, megértést, segítőkészséget.

A kézműveskedés mellett a témához kapcsolódó népi gyermekjátékokat játszhattak a kisebbek, míg a nagyobbak a sóvidéki néptáncal ismerkedtek meg, így a tábor záró „lakodalmában”, mulatságban a legények megtáncoltathatták választottjukat.

Népzene és népdal tette hangulatosabbá a tábori napokat, minden nap

A népi mesterségek iránt is nagy volt az érdeklődés

Fotó: Ambrus Róbert

Felzárkóztatás népművészettel (is)

Július 15–19. között került sor az erdőszentgyörgyi Százfonat egyesület által szervezett népművészeti táborra, ahol közel negyven gyermek próbálhatta ki a néptánc, népdaléneklés és összerázó játékok mellett a korongolást, batikolást, nemezelést, szövést, festést és a turtakészítést.

Az oktatók a napi programokat korán reggel többnyire a Bözödről érkező, PNRAS-ban (iskolaelhagyást megelőző és felzárkóztató országos program – szerző megjegyzése) részt vevő gyermekekkel kezdték, akiknek az utaztatását és a helyszín biztosítását a város polgármesteri hivatala vállalta. Az erdőszentgyörgyiek, valamint a környékről (Gyulakutáról, Székelyszállásról, Székelykeresztúrról, Nyárádszentimrérről, Jobbágyfalváról, Marosvásárhelyről) érkező gyerekek 9 órakor gyülekeztek, ők külön csoportban nyárádmementi táncokat tanultak László Zsolt oktató irányításával. A napot a közös éneklés tette színesebbé, a helyi tanoncok hangszeres kíséretével nyárádmementi népdalokat tanultak a táborozók Ambrus Emese és

Csizmadi Edina irányítása alatt. A népzenei anyag szakmai összeállítója Sinkó András zenetanár volt. A kézműves-foglalkozásokat Ceclan Andrea, Ceclan Sándor és Sebesi Attila vezették. A résztvevők az Ibolya pékség péksüteményeivel csillapíthatták éhségüket.

Ambrus Emese, az egyesület vezetője elmondta, sikerként éli meg, hogy a felzárkóztató programban részt vevő nagyobb gyerekek is élvezték a tevékenységeket, sőt kérték a folytatást. Néhány további érdeklődő is nyitott lenne egy újabb táborban való részvételre, az egyik oktató pedig, a tavalyi évhez hasonlóan, szívesen vállalná egy következő táborban a román nyelv oktatását és furulyaoktatást. Egy kisebb tábor megszervezésére még a nyáron volna lehetőség, amennyiben tudnak egyeztetni további oktatókkal, segítőkkel, illetve lesz megfelelő számú érdeklődő – tette hozzá.

A szervezők köszönetüket fejezik ki az oktatóknak, támogatóknak, zenészeknek, szülőknél és gyerekeknek a kellemesen, színvonalas programokkal eltöltött hét élményeire, és a következő alkalmakra is szeretettel várják vissza az érdeklődőket.

Negyven gyerek tanult, énekel, játszott Szovátán

Véget ért a Csíkszeredai Régizene Fesztivál

Útczene

Fotó: Szigeti Vajk István

Július 13–21. között volt a gyönyörű dallamokban és megható pillanatokban bővelkedő Csíkszeredai Régizene Fesztivál, amely idén párhuzamokat és ellentéteket igyekezett felmutatni különböző zenei műfajok és korszakok között. Aki ezen a héten látogatóként vagy turistaként fordult meg nálunk, az egy kultúrára odafigyelő és a kultúrát jókedvvel művelő Csíkszeredát ismerhetett meg, ugyanis kint és bent szinte megállás nélkül szólt a régizene a város különböző pontjain, és még azon is túl. A helyi tehetségeket, valamint európai és erdélyi zenészeket is felsorakoztató telt házas koncertek mellett a kísérőrendezvények legalább akkora népszerűségnek örvendtek.

A fesztivál kilenc napja alatt 28 esemény zajlott 15 koncerttel, egy

borkóstolóval, gyermekfoglalkozásokkal, egy régizenei workshopkal, tudományos előadással, kerekasztal-beszélgetésekkel, egy reneszánsz gyermeknappal, továbbá egy hangulatos szabadtéri régizenepiknikkel, reneszánsz táncszállással.

Idén hat országból 11 helyszínen 14 kivételes együttes lépett színpadra. Köszönjük a feledhetetlen zenei élményt a fellépőknek: Musica Historica (HU), Sebestyén Márta & Andrejszki Judit és meghívottjaik (HU, RO), Ars pro Toto (RO), Into the Winds (FR), Concerto Spiralis (RO, HU), Nicholas Parle (EN), Madéfalvi Schola & Lux Aurumque (RO), Tóth-Vajna Zsombor (HU), Sempre (RO), Fülöp Mária & Vitárius Piroška (CH, HU), Barokk Fesztiválzenekar (HU, RO, DE), Flauto Dolce &

Hegy Gábor (RO, DE), Carmina Renascentia (RO) és Codex (RO).

Szép számban jelentkeztek a diákok a július 14–19. között zajló XVI. Régizenei Nyári Egyetemre is, a közel egy hétig tartó közös zenei gondolkodást egy, a közönség számára nyitott kurzuszáró hangverseny koronázta meg. Számokban összegezve: kilenc mesterkurzus, három, mindenki számára nyitott kurzus, 11 oktató, három korrepetítor, három fordító és 66 részt vevő diák két országból.

Hálásan köszönjük a támogatók, a médiapartnerek, a partnerek, a szolgáltatók, a fellépők, az oktatók, a hallgatók, a kísérők és fordítók, a gyakornokok és az önkéntesek odaadó munkáját, valamint az értő és érdeklődő közönség töretlen jelenlétét a fesztivál programjain. *(közlemény)*

MAROS MEGYEI TANÁCS

Költségvetés-kiigazításról és beruházásokról döntött a Maros Megyei Tanács

A megyei önkormányzat csütörtöki ülésén jóváhagyott költségvetés-kiigazítás alkalmával a Maros Megyei Klinikai Kórház és a Maros Megyei Múzeum költségvetését egészítették ki jelentősebb összegekkel. A Maros Megyei Klinikai Kórház költségvetését 15,5 millió lejjel növelték az Egészségbiztosítási Pénztártól érkező kifizetések következtében. Ugyanakkor a megyei kórház 1,7 millió lejes támogatást kapott a helyi költségvetésből a folyó működési költségek (közüzemi szolgáltatások és gyógyszerek) finanszírozására.

A Maros Megyei Múzeum költségvetését 600.000 lejjel növelték a régészeti mentésekből származó bevételeknek köszönhetően. Ezt az összeget dologi kiadásokra különítették el.

A megyei tanácsosok jóváhagyták a Maros megye általános konszolidált költségvetésének 2024. június 30-i végrehajtásáról szóló jelentést is. A megyei tanács 2024-re vonatkozó bevételeit 1.047.544.000 lejben, az első fél évre 601.032.000 lej értékben határozták meg, ezt 77,57%-ban teljesítette a megyei önkormányzat. Ami a költségvetési kiadásokat illeti, éves szinten 1.132.471.000 lejben határozták meg, az első fél évre 670.041.000 lej értékben, ezt 67,99%-os arányban sikerült megvalósítani.

A Maros Megyei Tanács egy új ügyi projekt, a Szászrégent Szovátával összekötő 153-as megyei út korszerűsítésére vonatkozóan is elfogadott egy határozatot. A terv a megyei út Szászrégen és Nyáradremete közötti 22 km-es szakaszának korszerűsítésére vonatkozik. A csütörtöki ülésen jóváhagyták a beruházás műszaki-gazdasági dokumentációját és műszaki-gazdasági mutatóit, amelyek szerint a beruházás összértéke 195.040.749,23 lej héával együtt.

A beruházás része a megyei út teljes felújítása, négy híd rendbetétele az adott útszakaszon, az út menti járdák kialakítása ott, ahol erre van elegendő hely, 430 kapubejárat építése a megyei út melletti ingatlanok megközelítésére, nyolc buszmegálló korszerűsítése és 57 mellékutca csatlakozásának rendezése.

A csütörtöki ülésen a megyei tanácsosok jóváhagyták a szászrégeni 3-as Számú Inkluzív Oktatási Központ épületének energetikai felújítására vonatkozó műszaki-gazdasági mutatók aktualizálását is, eszerint a beruházás összértéke 7,2 millió lej héával együtt. A projekt az országos helyreállítási terv keretében nyert támogatást, a finanszírozási szerződés értéke 5.041.640 lej héával együtt. A 2,2 millió lejes különbözetet a megyei költségvetésből kell fedezni. A munkálatok már folyamatban vannak.

A Maros Megyei Tanács sajtóirodája

Fotó: Bereczky Sándor

Kolozsvár 11 templomában csendül fel a Magyar Egyházzenei Biennálé muzsikája

A Magyar Egyházzenei Biennáléval kapcsolatos főbb programokat és tudnivalókat ismertették a rendezvény szervezői a szerda délelőtti beharangozó sajtótájékoztatón Kolozsváron. *Selmezi György* zeneszerző, karmester, az Auris Művészeti Ügynökség és Kiadó ügyvezető igazgatója, *Potyó István* karnagy, az Egyházzene-Kolozsvár Egyesület elnöke és *Gergely Balázs*, a Kincses Kolozsvár Egyesület elnöke, a Kolozsvári Magyar Napok főszerzője részletezte az augusztus 16–21. között tartandó zenei rendezvénysorozat kínálatát.

A rendezvénynek gazdag a kon-

cert- és hangversenykínálata, amely a rendszerváltás óta született magyar egyházzenei alkotásokat állítja az érdeklődés középpontjába. Elhangzott: az egyházzenei műfajok virágzása elemi és fontos részét képezi a magyar zeneszerzésnek, a biennálé pedig rendkívüli repertoárjával – Kolozsvár szívében – ennek kíván otthont adni.

„Egy értékfókuszról van szó – ezzel a szóval tudom a legjobban jellemezni, hogy mi várható augusztus 16–21. között. A rendszerváltást követően a magyar zeneszerzés szárnyaló üzemmódba váltott, egészen rendkívüli reperto-

árt hozott létre, elsősorban éppen az egyházzene területén. Ebben a műfajcsoportban a magyar zeneszerzés világszínvonalon működik. Kolozsvár pedig olyan szakmai célállomáshoz vált az utóbbi években, hogy arra büszkének lehetünk. Nem fesztivál, hanem a szakma ünnepe ez, közvetítés a szerző és a templom között. Történelmileg mélységesen indokolt mindez, hiszen a nagy szerzők a történelem folyamán szervesen kötődtek az egyházhoz és az Isten házához. Beülni nyugodtan egy hívős templomba, és szép muzsikát hallgatni – ennél többet nem adhat az élet, ennél nincs több ” –

jelentette ki *Selmezi György* Kosuth-díjas zeneszerző, karmester, a nemzet művésze, a rendezvény főszerzője.

A sajtótájékoztatón elhangzott: az augusztus 16–21. között tartandó Magyar Egyházzenei Biennáléra el látogató közönség számos különleges produkcióra számíthat: az ötnapos, kórustalálkozó jellegű eseménysorozat számos hangverseny, liturgikus keretek között megszólaló produkció, magyarországi és határon túli kiadókat felvonnultató kotta- és hangszóró várja a nagyközönséget Kolozsvár 11 templomában.

A rendezvénysorozat augusztus 16-án (pénteken) kezdődik: egy kikapóban lévő egyházi műfajt felelevenítő koncert nyitja meg a biennálét, egy úgynevezett kantárka, amely egyfajta angyali üdvözlés variánsa. A rendezvény egyik fénypontja, hogy a Kodály Zoltán Gyermekkar fellépésével ünneplhet a nagyközönség a főtéri Szent Mihály-templom Europa Nostra-díjának átadását. A biennálé állandó vendége – a Szent Efrém férfikar – ismét visszatér Kolozsvárra, fellép továbbá a révkomáromi Concordia Kórus, a Szent Cecília Kórus és számos zsolnárfeldolgozás is hallható lesz a Farkas utcai református templomban.

„Megtiszteltetés és nagy öröm, hogy itt tarthatjuk meg a Magyar Egyházzenei Biennálét, hogy épp Kolozsváron lelhet otthonra, itt, ahol tényleg jelen vagyunk a magunk vallási sokszínűségében, és

összefog minket, hogy az egyházzeneért, a muzsikáért tudunk együttműködni” – mondta *Potyó István*, az Egyházzene-Kolozsvár Egyesület elnöke.

Immár több éve társszervezőként működik közre a Kolozsvári Magyar Napok, Erdély legnagyobb kulturális seregszemléje a Magyar Egyházzenei Biennálé szervezésében, így a sajtótájékoztatón *Gergely Balázs*, a Kincses Kolozsvár Egyesület elnöke és a Kolozsvári Magyar Napok főszerzője elmondta: „A Magyar Egyházzenei Biennálé, mint csepp a tengerben, mindent magában hordoz: a minőségi szórakozást, a kultúrát, a közösségi alkotókedvet és hozzájárulást a mindenkori Kolozsvár erdélyi és Kárpát-medencei kulturális életének fejlődéséhez. Rendkívül értékes, minőségi, fontos részét képezi a Kolozsvári Magyar Napok programjának, nagy öröm, hogy ismét befogadhatjuk ezt a gyönyörű rendezvénysorozatot”.

A Nemzeti Kulturális Alap, a Magyar Művészeti Akadémia és a MOL Új Európa által támogatott esemény fő célja, hogy kapcsolatot teremtsen zeneszerzők, karnagyok, előadók, kórusok, kiadók, illetve a papság és a hívő közösségek, a tényleges célközönség között.

A rendezvénnyel és a részletes programmal kapcsolatos információk a Magyar Egyházzenei Biennálé honlapján (<https://egyhazi.zene.magyarnapok.ro/>) olvashatók.

(A Kincses Kolozsvár Egyesület sajtóközleménye)

Összehívó a Gedeon Richter Romania Rt. részvényeseinek soros közgyűlésére

Alulírott, **Szénási Attila**, a **Gedeon Richter Romania Rt.** – a romániai törvények szerint létrehozott és működő részvénytársaság – igazgatótanácsának elnöke (székhely: Marosvásárhely, Cuza Vodă utca 99–105. sz., Maros megye, cégjegyzékszám: J26/15/1991, adószám: 1200929),

összehívom

a részvényesek soros közgyűlését 2024. augusztus 28-án 9 órára, a társaság székhelyére: **Marosvásárhely, Cuza Vodă utca 99–105. szám.**

Abban az esetben, ha a részvényesek rendes közgyűlése ezen a napon nem döntőképes, jelen értesítéssel újra összehívom 2024. augusztus 29-én 9 órára, ugyanarra a helyre és ugyanazzal a napirenddel.

Napirend:

1. A 2023. évi konszolidált pénzügyi kimutatások jóváhagyása.

A részvényesek jegyzékében a referencia-időpontban, azaz 2024. augusztus 7-én szereplő részvényesek maguk vagy meghatalmazott személy révén az erre a célra adott meghatalmazással vehetnek részt a gyűlésen.

A meghatalmazási formanyomtatványok a valentina.santa@gedeon-richter.ro e-mail-címen igényelhetők, vagy a társaság székhelyén a kapcsolattartóval egyeztetett időpontban átvehetők.

A meghatalmazásokat 2024. augusztus 25-én 9 óráig kell benyújtani a társaság székhelyén vagy elektronikus úton.

A gyűlésterembe a belépés személyi igazolvány alapján történik.

A napirenddel kapcsolatos információk a társaság székhelyén 2024. augusztus 1-től munkanapokon 9–12 óra között, a 0265-201-238-as telefonszámon vagy a valentina.santa@gedeon-richter.ro e-mail-címen kérhetők.

Kapcsolattartó **Şanta Valentina** jogász.

Szénási Attila, az igazgatótanács elnöke

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok, nyílászárók. TERASZBEÉPÍTÉS üveggel és ponyvával. Tel. 0745-379-638. (67917-1)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (67722-1)

CUKRÁSDÁBA ELADÓT keresünk. Tel. 0745-668-883. (67986-1)

VESZÉLYES FÁK KIVÁGÁSÁT, gyümölcsfák metszését, díszfák kezelését, sövényvágást, elbokrosított bel- és külterületek takarítását, méterfa összevágását, rönkök foszniba vágását, kutak kitarítását vállaljuk. Tel. 0756-868-569. (p-1)

A hirdetési rovatban
megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért
a hirdetésfeladó vállalja
a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ belterület Jedden (Livezeni), a faluközpontban. Tel. 0750-774-572. (23424-1)

VÁSÁROLNÉK 210x120 cm körüli bejárati ajtót és ablakokat, asztalosgépeket. Tel. 0740-264-838. (p-1)

ELADÓ sírhely a marosvásárhelyi római katolikus temetőben. Tel. 0755-681-494. (23593)

LAKÁS

KIADÓ 3 szobás tömbházlakás a November 7. negyedben, magasföldszinten. Tel. 0771-386-609. (23566-1)

ELADÓ egyszobás, I. emeleti, felújított, bebútorozott tömbházlakás a Kovesdombon, a piac mellett, saját hőközponttal, beépített terrasszal. Ára: 55.000 euró. Tel. 0758-158-656. (23587-1)

ELADÓ Gernyeszegen I. emeleti, kétszobás, II. osztályú, felújított tömbházlakás. Tel. 0720-047-435. (23596-1)

VARRÓNAK MUNKALEHETŐSÉGI!

MUNKALEHETŐSÉG varrási tapasztalattal rendelkező személynek az **OSTEOPHARMNÁL**. Motiváló fizetés. További információért hívja a következő telefonszámot: **+40-744-691-022. (sz.-l)**

MUNKALEHETŐSÉG: ORTOPÉDTECHNIKUS SEGÉDMUNKÁSI!
MUNKALEHETŐSÉG orvosi segédeszközök gyártásában műhelyi segédmunkásként az **Osteopharmnál**. Motiváló fizetés. További információért hívja a következő telefonszámot: **+40-744-691-022. (sz.-l)**

ELADÓ 2 szobás lakás az Állomás téren. Tel. 0721-535-433. (23567-1)

MINDENFÉLE

SÍRKERETEZÉSI MUNKÁT vállalunk mozaikból, gránitból. Harmincéves tapasztalattal rendelkezünk. Nyugdíjasoknak 10% kedvezmény. Tel. 0744-616-250, 0744-249-414. (23468-1)

TERMOPÁN ajtók, ablakok javítása, szűnyoghálók, rolók rendelésre. Tel. 0771-383-725. (23363)

VÁLLALUNK: szobafestést, tetőjavítást, szigetelést, fametszést, vasmunkát. Tel. 0742-344-119, Levente. (23522-1)

VÁLLALUNK háztetőkészítést cserépből vagy lemezből, hidroizolációt kartonból, meszelést, famunkát, festést, kisebb javítást stb. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel. 0758-639-258, Csaba. (23521-1)

FESTÉST, kőművesmunkát, csempezést, parkettezést, ajtószerelest vállalok. Tel. 0771-393-848. (23528-1)

VÁLLALOK tetőjavítást, ácsmunkát, tetőfedést bármilyen cserepes lemezzel, szigetelést, festést. Tel. 0720-345-360. (23539-1)

VÁLLALUNK FESTÉST, szerelést (ajtó), padlócsempézést, parkettázást, burkolást polisztirénnel. Kitarítunk udvart, garázst, lakást, javítunk repedt betontéglát. Tel. 0747-816-052. (23560)

KIÜRESÍTÜNK házat, tömbházlakást, pincehelyiséget, elhordjuk a limlomot, törmeléket, szemetet, költöztetésbe besegítünk. Tel. 0793-066-951. (23560)

ÁCSMUNKA, tetőfedés, eresz-csatorna tisztítása, csere, javítás A-tól Z-ig, kerítésfestés, -javítás, házak festése kívül-belül. Tel. 0758-742-760. (23561)

MEGEMLÉKEZÉS

Hatalmas titka volt jóságos lelkednek, mosoly, hit és tiszta szeretet. Köszönjük, hogy a lelked a lelkünkbe írtad, nincs felettünk hatalma a sírnak. Örök az arcod, nem száll el szavad, minden mosolyod a lelkünkben marad.

Fájó szívvel emlékezünk a csíkfalvi születésű
ifj. **TÓTH LALÁRA**

halálának 25. évfordulóján.
Emléked örzi édesanyád,
testvéreid és azok családja.
Nyugodj békében **APUVAL**
együtt! (23565-1)

Ha egy könnycsepp gördül végig az arcunkon, az azért van, mert szeretünk, és hiányzol nagyon. Bennünk él egy arc, egy végtelen szeretet, amit tőlünk soha senki el nem vehet. Téged elfelejteni soha nem lehet, csak muszáj az életet élni nélküled. Nem halljuk a hangod, nem látjuk az arcod, hiába szólítunk, te már nem hallod. Virágot viszünk egy néma sírra, de ezzel téged nem hozunk vissza. Tudjuk, hogy nem jössz, de olyan jó várni, hazudni kell a szívnek, hogy ne tudjon fájni. Fájó szívvel emlékezünk

DÉZSI EMMÁRA
halálának 3. évfordulóján. Emlékét szeretettel őrizzük.
Szerettei. (23575)

Szomorú és fájó szívvel emlékezünk
ADORJÁNI ILONÁRA,
aki már 12 éve, hogy nincs közöttünk. Emléke legyen áldott,
nyugalma csendes!
Szerettei. (23547-1)

Egy pillanat, és mindennek vége, szólni sem tudtál, hogy indulsz a messzeségbe. Maradt a nagy bánat és egy csendes sírhalom, szerető szívünkben örök gyász és fájdalom. Csak az élet az, ami hamar elszalad, de kedves, szép emléked örökké megmarad. Könnyes szemmel nézünk fel az égre, szeretünk téged most és mindörökké.

BOÁR KÁROLYRA
emlékezünk, aki 2024. július 26-án egy éve itthagyt. (23583)

Fájó szívvel emlékezünk július 26-án drága édesanyánkra,
NÁGY ALBERTNÉRE
szül. **BALÁZS ÁGNES**
– volt görgényszentimrei lakos – halálának második évfordulóján.
Drága emléke örökké közöttünk él.
Lánya, Hajni, fia, Levente és azok családja. (23596-1)

Fájó szívvel emlékezünk a nyárádszeredai
id. **NOVÁK TIBORRA**
halálának ötödik évfordulóján. Nyugodjon békében!
Emlékét szívünkben őrizzük: családja. (p-1)

ELHALÁLOZÁS

Ezúton értesítjük mindazokat, akik ismerték és szerették, hogy
özv. **ZRINYI J. GÁBOR**
hamvasztás utáni temetése 2024. július 30-án, kedden 13 órakor lesz Marosvásárhelyen, a református temetőben, református szertartás szerint.
„Kerestelek néptelen utakon, de csak a semmi vár...
...Legyen az álmod szép!...”
A gyászoló család. (23592-1)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szerető édesanyja, nagymama, dédmama, testvér, anyós, rokon, barát, ismerős,
özv. **AKLI ERZSÉBET**
szül. **CSORVÁSY ERZSÉBET**
ny. matematikatanárnő
életének 93. évében csendesesen megpihent.
Temetése 2024. július 29-én, hétfőn 13 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben, református szertartás szerint.
Emléke legyen áldott!
Szerettei. (-1)

Elérkezett a búcsú ideje. A szeretett férj, édesapa, nagypapa és jó szomszéd,

BÁLINT SÁNDOR
2024. július 24-én, életének 91. évében a Jóisten akaratában megnyugodva visszaadta földi életét Teremtőjének. Utolsó útjára 2024. július 29-én, hétfőn 11 órakor kísérik a lőrincfalvi temetőben. Emléke szívünkben örökké élni fog!
A gyászoló család. (-1)

NE PAZAROLJA AZ IVÓVIZET!

A hálózati víz **CSAKIS HÁZTARTÁSI CÉLOKRA HASZNÁLHATÓ!**
Az ivóvíz **NEM HASZNÁLHATÓ KERTI ÖNTÖZÉSRE!**

FELELŐSEN HASZNÁLJA AZ IVÓVIZET!

AQUASERV

☎ 0265 208 801

💻 aquaserv.ro

📘 /compania.aquaserv

✉ office@aquaserv.ro

ETV HÍRADÓK TELEVÍZÓ

NŐSZEMKÖZT
Csontos Tündével
PÉNTEKEN 21 ÓRÁTÓL

Marosvásárhelyi Rádió Románia
www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM

Látogasson el a Magyar Képtárba, a Kultúrpalotába!

Spányi Béla: Jajce vára [1895–1905]

A főleg tájképfestőként ismert Spányi Béla (1852–1914) munkáit számos vázlat, színtanulmány és feljegyzés előzi meg.

Szakmai hozzáértésének bizonyítéka ez a kiállítóteret teljesen betöltő kép is.

A méreteiben és témájában egyaránt monumentális, a tiszta naturalizmus irányzatát képviselő Jajce vára egy félelmetes várat ábrázol annak környezetével. A táj az impozáns méretektől életre kel. Az egymást követő síkok a couleur locale-t erősen hordozó emelkedő szintekre épülnek, és fesztelenül, beszédes festőiséggel ábrázolják a grandiózus tájat.

A vízesés örvénylő morajlásától vibrál a vászon, és az ár mintha előzőnlené a nézőt, hogy végül az alsó regiszterben a nyugalom oázisában csillapodjék le. Az égen nyomot hagyó fénysáv visszatükröződik az erődítményt tartó sziklán és a középkori házak faltján.

(Cora Fodor művészettörténész,
Maros Megyei Múzeum)

